

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

"BORIS KIDRIČ", ŽUPANJA

Osijek, ožujak 2002.

S A D R Ź A J

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	2
2.3.	Vlasnički povezana društva	3
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	4
3.1.	Odluka o pretvorbi	4
3.1.1.	Razvojni program	4
3.1.2.	Program pretvorbe	5
3.1.3.	Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva	5
3.1.4.	Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća	5
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	7
3.3.	Provedba programa pretvorbe	7
3.4.	Upis u sudski registar	8
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	8
4.1.	Dionice s popustom	8
4.2.	Dionice iz portfelja fondova	10
4.2.1.	Dionice iz portfelja Fonda	10
4.2.2.	Dionice iz portfelja Hrvatskog mirovinskog osiguranja	10
4.3.	Dionice iz portfelja Županjske banke d.d., Županja	11
4.4.	Pripajanje	12
4.5.	Konsolidacija poslovanja	12
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	19
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	19
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	20
5.3.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	25
6.	OCJENA POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	30
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	31
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	31
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	32

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

Klasa: 041-03/01-01/279

Urbroj: 613-16-02-16

Osijek, 14. ožujka 2002.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE PODUZEĆA ZA PROIZVODNJU
ŠEĆERA I ALKOHOLA "BORIS KIDRIČ" s p.o., ŽUPANJA

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije Poduzeća za proizvodnju šećera i alkohola "Boris Kidrič" s p.o., Županja.

Revizija je obavljena u razdoblju od 6. rujna 2001. do 14. ožujka 2002.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Postupke pretvorbe i privatizacije reguliraju:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94 i 9/95),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97 i 73/00),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99 i 52/00),
- Zakon o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu (Narodne novine 9/94) i drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Poduzeće za proizvodnju šećera i alkohola "Boris Kidrič" s p.o. Županja započelo je s radom 11. rujna 1947. kao samostalno poduzeće pod nazivom Šećerana.

Šećerana je u travnja 1963. ušla u sastav tadašnjeg Poljoprivredno prehrambenog kombinata "Županja" i u organizacijskom smislu do 1967. bila je pogon pod nazivom Tvornica šećera "Boris Kidrič" Županja. Od 1963. ima status organizacije udruženoga rada a od 1971. je samostalna pravna osoba pod nazivom Industrija šećera i vrenja "Boris Kidrič" Županja te se udružuje u Radnu organizaciju poljoprivredno prehrambeni kombinat Županja s n. sol. Kao društveno poduzeće upisano je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Osijeku pod brojem Fi-1302/89 od 12. prosinca 1989. pod nazivom Poduzeće za proizvodnju šećera i alkohola "Boris Kidrič" s p.o. Županja (dalje u tekstu: Poduzeće) sa sjedištem u Županji, Naselje Šećerane 63.

Registrirana djelatnost Poduzeća je prerada šećerne repe, proizvodnja šećera, nusproizvoda melase i repnog rezanca te etilnog alkohola.

Poduzeće je obavljalo djelatnost u organizacijskim jedinicama i to: proizvodnji šećera, proizvodnji alkohola i upravno administrativnom dijelu u kojima je bilo 797 zaposlenika, od čega je 418 bilo zaposleno na neodređeno vrijeme i 379 na određeno vrijeme (sezonskih radnika). U trenutku donošenja odluke o pretvorbi direktor je bio mr. Mijo Strepački.

Poduzeće je neposredno prije pretvorbe imalo kapacitet za preradu 360 000 tona šećerne repe, a 1991., u 74 dana kampanje prerade repe, preradilo je 295 395 tona repe, te je uz 14,44% šećera u repi proizvelo 35 022 tone šećera, 12 578 tona suhog repinog rezanca i 12 997 tona melase.

U 1991. tvornica alkohola je preradom 36 095 tona melase, u 306 dana proizvela 9 593 tone rafiniranog etilnog alkohola, 763 tone tehničkog alkohola i 582 tone proteinskog praha.

Na dan 31. prosinca 1991. aktiva i pasiva Poduzeća iznosile su 2.478.458.000 din. U 1991. ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 1.179.062.000 din, a ukupni rashodi u iznosu 1.112.139.000 din.

2.2. Statusne i druge promjene

Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj FI-1929/94 od 13. svibnja 1994. u sudski registar upisana je pretvorba poduzeća u dioničko društvo pod tvrtkom: Sladorana d.d., Županja (dalje u tekstu: Društvo).

Od pretvorbe do dana obavljanja revizije, Trgovački sud u Osijeku donio je rješenja kojima su u trgovački registar upisane sljedeće promjene subjekta s matičnim brojem 030010011 i to:

- rješenjem broj Tt-95/1694-2 od 27. prosinca 1995. upisano je usklađivanje općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima i povećanje temeljnog kapitala, zbog pripajanja društva Kristal, (MB 3307662) ugostiteljskog poduzeća s p.o. Županja, vrijednost temeljnog kapitala povećana je za 757.600,- DEM i iznosi 49.915.600,- DEM,
- rješenjem broj 96/382-2 od 11. lipnja 1996. upisano je smanjenje temeljnog kapitala na iznos od 149.746.800,00 kn i
- rješenjem broj Tt-1063-4 od 8. rujna 1998. upisana je promjena i nove djelatnosti Društva te promjene članova uprave i članova nadzornog odbora i dodjela prokure.

2.3. Vlasnički povezana društva

Nadzorni odbor Društva dao je 30. prosinca 1996. suglasnost Upravi Društva da zbog podizanja kredita kod Županijske banke d.d. Županja (MBS 030002803) te zasebnog praćenja i organizacije proizvodnje alkoholnih pića i ugostiteljske djelatnosti osnuje dva društva kapitala. Društvo je kao jedini osnivač 20. ožujka 1997. osnovalo društvo Granal d.o.o. za proizvodnju alkohola, alkoholnih i bezalkoholnih pića sa sjedištem u Županji (MBS 030047786) Naselje Šećerane 63 i društvo Selna d.o.o. za ugostiteljstvo, turizam i trgovinu sa sjedištem u Županji (MBS 030047778) Naselje Šećerane 62. Temeljni kapital osnovanih društava iznosi 20.000,00 kn, a društva su upisana u sudski registar kod Trgovačkog suda u Osijeku Rješenjem broj Tt-97/314-2 i broj Tt-97/315-2 od 4. travnja 1997. Društvo Granal d.o.o., Županja, je kao jedini osnivač 16. veljače 1999. osnovalo društvo Špiritana d.o.o. za proizvodnju alkohola, alkoholnih i bezalkoholnih pića Županja (MBS 030063949), Naselje Šećerane 63, s temeljnim kapitalom u iznosu 20.000,00 kn, koje je Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj Tt-209-6 od 5. ožujka 1999. upisano u sudski registar.

Društvo Špiritana d.o.o. Županja je zbog organizacije proizvodnje za 1 600 kooperanata, osnovalo društvo Repu d.o.o. za usluge i trgovinu Županja (MBS 030068299), Naselje Šećerane 63 s temeljnim kapitalom u iznosu 20.000,00 kn. Osnivanje ovog društva upisano je u sudski registar kod Trgovačkog suda u Osijeku 13. rujna 2000. pod brojem Tt-00/1012-3.

Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj IX-St-156/00-8 od 12. veljače 2001. otvoren je stečajni postupak nad društvom Granal d.o.o. Županja jer je obustavilo svoju proizvodnju i plaćanja, žiro račun je blokiran duže od 30 dana a ukupne dospjele obveze dužnika na dan 24. studenoga 2000. iznose 25.978.229,00 kn. Otvaranje stečajnog postupka predložila je Porezna uprava zbog nemogućnosti naplate dospjelih poreza u iznosu 7.333.670,31 kn.

Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj VII-ST-23/00-15 od 19. veljače 2001. otvoren je stečajni postupak nad društvom Selna d.o.o. Županja. Stečajno vijeće je zaključilo da je dužnik u razdoblju dužem od 30 dana obustavio plaćanje dospjelih obveza i da mu je žiro račun blokiran na dan 4. rujna 2000. iznosom od 59.383.574,00 kn na ime obveza za koje nije bilo pokrića na računu u neprekidnom trajanju od 775 dana. Otvaranje stečajnog postupka predložila je Porezna uprava zbog dospjelih, a nenamirenih obveza poreza i drugih proračunskih prihoda u iznosu 749.061,19 kn i Županijska banka d.d. u stečaju Županja zbog neplaćanja dospjelih obroka po ugovorima o kreditu.

postupka nad društvom Granal d.o.o. Županja pod brojem Tt-01/205-2, a nad društvom Selna d.o.o. Županja 6. ožujka 2001. pod brojem Tt-01/272-2.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

3.1. Odluka o pretvorbi

Radnički savjet Poduzeća je na sjednici održanoj 19. lipnja 1992. donio Odluku o pretvorbi i program pretvorbe. Predsjednica radničkog savjeta bila je Marica Prkić, dipl. oec., dok Društvo nema podataka o imenima drugih članova radničkog savjeta. Prema Odluci, Poduzeće se pretvara u dioničko društvo po procijenjenoj vrijednosti poduzeća u iznosu 6.830.587.022.- HRD ili 50.974.590.- DEM s time da su stanovi u vlasništvu poduzeća isključeni iz vrijednosti poduzeća.

Hrvatski fond za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) donio je 9. prosinca 1993. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu. Prema Rješenju, temeljni kapital iznosi 183.949.230.- HRD ili 49.158.000.- DEM, a sastoji se od procijenjene vrijednosti poduzeća u iznosu 47.158.000.- DEM i pretvorenog potraživanja u dionice u iznosu 2.000.000.- DEM. Rješenjem je također naloženo Poduzeću da Odluku o pretvorbi uskladi s Rješenjem o suglasnosti na pretvorbu.

Upravni odbor Poduzeća donio je 22. travnja 1994. Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o pretvorbi, koja je usklađena s Rješenjem Fonda i Poduzeće se pretvara u dioničko društvo na sljedeći način:

- a) prodajom dionica zaposlenima i ranije zaposlenima uz popust u iznosu 23.579.000.- DEM što čini 50% procijenjene vrijednosti Poduzeća,
- b) prijenosom ostatka od 50% procijenjene vrijednosti Poduzeća uvećan za neprodani dio dionica Fondu i
- c) pretvaranjem potraživanja Županjske banke d.d. Županja u osnivački ulog.

Uz Odluku o pretvorbi Fondu je dostavljena sljedeća dokumentacija: program pretvorbe, izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991., podaci o poslovanju, razvojni program, podaci i dokazi o pravu vlasništva i korištenju nekretnina, izvadak iz sudskog registra te elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća.

3.1.1. Razvojni program

Razvojni program sadrži analizu razvojnih mogućnosti Poduzeća, sažetak analize tržišta, sažetak tehnološko-tehničkih razvojnih mogućnosti, organizacijska razvojna rješenja, rješenje za zaštitu čovjekove okoline i financijske aspekte programa. U okviru Razvojnog programa donesen je Plan investicija za razdoblje 1992.-1995. za tvornicu šećera i tvornicu alkohola kojim su predviđena ulaganja u ukupnom iznosu 119.800.000.- DEM. Prema planu investicija planirana su ulaganja u tvornicu šećera i to u građevine (izgradnja silosa za šećer) u iznosu 11.000.000.- DEM i opremu u iznosu 69.800.000.- DEM (energetska postrojenja u iznosu 50.000.000.- DEM i drugu opremu u iznosu 19.800.000.- DEM) i u tvornicu alkohola i to u kompletnu tvornicu organskih kiselina u iznosu 30.000.000.- DEM i drugu opremu u iznosu 9.000.000.- DEM.

5

3.1.2. Program pretvorbe

Programom pretvorbe je utvrđeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom 509 746 dionica u tri kruga upisa. U prvom krugu pravo upisa imaju zaposleni i ranije zaposleni u poduzeću

i u složenom obliku udruživanja odnosno organiziranja u koji je poduzeće udruženo uz osnovni popust od 20% i dodatni od 1% za svaku godinu radnog staža.

U drugom krugu pravo upisa imaju sve fizičke osobe zaposlene u drugim pravnim osobama i državnim organima. U trećem, sve pravne i fizičke osobe kao što su kooperanti, prijašnji vlasnici, vjerovnici (poduzeća i banke) i poslovni partneri (domaći i inozemni). Neupisane dionice nakon provedenog trećeg kruga prenijet će se Fondu i fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja.

Prema Programu pretvorbe, upisane dionice iz prvog kruga upisa zaposleni i ranije zaposleni otplaćivati će u 5 godišnjih obroka, s tim da se godišnji obrok uplaćuje 4 puta godišnje, svakih 3 mjeseca. Programom pretvorbe određeno je ako se postupak upisa dionica ne dovrši do predviđenog roka za uplatu prvog obroka, rokovi za uplatu godišnjih i kvartalnih obroka će se odgovarajuće pomaknuti. Prvi obrok, kao uvjet za registraciju Društva, u visini jedne četvrtine prvog godišnjeg obroka dopijeva za uplatu 1. prosinca 1992. Upisane dionice mogu se u dogovoru s Fondom otplatiti i u kraćim rokovima. U slučaju prestanka otplate upisanih dionica u predviđenom roku, imalac dionica gubi pravo na onaj dio dionica koji nije otplatio i odgovarajući iznos popusta. Na temelju upisanih dionica, svakom upisniku izdat će se potvrda radi sudjelovanja na Osnivačkoj skupštini koja će se održati u roku 15 dana od isteka roka trećeg kruga upisa. Osnivačka skupština sazvat će se javnim pozivom u kojem će se navesti dnevni red skupštine. Programom pretvorbe nije predviđeno pretvaranje potraživanja u ulog, odnosno Program pretvorbe nije usklađen s Izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva

Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske-Podružnica Vinkovci, u skladu s člankom 11. stavak 1. točka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, izradila je izvješće o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. broj URN-3/1196 od 23. svibnja 1992., kojim je utvrđeno da je obračun sastavljen u skladu s propisima.

3.1.4. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća

Procjenu vrijednosti Poduzeća obavila je tvrtka TEB-biro za privredno savjetovanje d.o.o. Zagreb, Trg hrvatskih velikana 15/I u suradnji i uz angažiranje zaposlenika Poduzeća u sastavu:

1. Voditelj projekta: Josip Mecner, dipl. oec., viši privredni savjetnik u TEB-u,
2. Procjenitelji:
  - a) za zemljište i građevinske objekte: Dragutin Đorđević, ing.,
  - b) za tehnološku opremu: Marinko Pauković, dipl. ing. i Krešimir Majačić, dipl. ing.,
  - c) za drugu opremu: Antun Pekera, dipl. ing., Ivan Perkušić, dipl. ing. i Vlatko Džebić, dipl. oec.,
  - d) za zalihe, potraživanja, obveze i druge bilančne pozicije: Josip Mecner, dipl. oec., mr. Mijo Strepački, Andrija Juzbašić, dipl. oec., Katica Marošević, dipl. iur. i Marica Prkić, dipl. oec.

Svi procjenitelji osim Josipa Mecnera bili su zaposlenici Poduzeća.

U razdoblju od donošenja Odluke o pretvorbi (lipnja 1992.) do donošenja Rješenja o pretvorbi

(9. prosinca 1993.) pravna osoba kojoj je povjerena izrada elaborata o procijeni vrijednosti poduzeća na zahtjev Fonda izradila je tri izmjene i dopune elaborata o procijenjenoj vrijednosti poduzeća. U elaboratu procijenjena vrijednost poduzeća iznosi 47.148.784,- DEM i nije identična procijenjenoj vrijednosti poduzeća u Odluci o pretvorbi i u Rješenju Fonda o suglasnosti na pretvorbu. Na dan 31. prosinca 1991. knjigovodstvena vrijednost Poduzeća iznosila je 23.383.764,- DEM (1,- DEM=55.- HRD).

U postupku procjene vrijednosti građevinskog zemljišta cijene su utvrđene u skladu s cijenama nadležnih općinskih organa prema području na kojem se nalazi zemljište. U elaboratu o procjeni nekretnina u procijenjenu vrijednost zemljišta u iznosu 1.509.965,- DEM uključeno je i zemljište površine 5 517 m² u vrijednosti 25.654,- DEM, a u procijenjenu vrijednost građevinskih objekata u iznosu 21.592.671,- DEM uključena je vrijednost građevinskih objekata (zgrade vage u Vrbanji 20 T, zgrada vage u Slakovcima 30 T, zgrada vage s kućištem 10 T ZIB, zgrada vage s kućištem 10 T - 19 vaga, zgrada vage s kućištem 11 V i zgrada vage s kućištem u Jankovcima) u iznosu 189.171,- DEM za koje u elaboratu nema dokaza o vlasništvu. Prema elaboratu, procjena vrijednosti građevinskih objekata obavljena je na temelju tehničke dokumentacije i snimanja postojećeg stanja objekata. Pri procjeni korištene su obračunske situacije objekata, investicijski programi, ugovori o izgradnji objekata, cijene gradnje sličnih objekata građevinskih poduzeća, Uputstvo o načinu utvrđivanja građevinske vrijednosti ekspropiranih objekata (Narodne novine 52/84) i važeći propisi i normativi iz područja građevinarstva. Sadašnja vrijednost objekata utvrđena je na temelju procijenjene nove vrijednosti sličnog objekta, umanjene za vrijednost uslijed starosti i trošnosti. Procijenjena vrijednost građevinskih objekata povećana je za procijenjenu vrijednost priključaka i vanjskog uređenja lokacije, a umanjena za ratne štete na građevinskim objektima.

Procjena opreme obavljena je po tržišnim cijenama (99,7% opreme) odnosno knjigovodstvenoj vrijednosti (0,3% opreme) na temelju stanja utvrđenog popisom (inventurom) na dan 31. prosinca 1991. uzimajući u obzir promjene nastale u tijeku 1992. do dana procjene. Prema elaboratu o procjeni nekretnina po tržišnim cijenama (stručnom procjenom) procijenjena je oprema u iznosu 24.984.343,- DEM, a kontrolom (zbrajanjem) procijenjene vrijednosti opreme po odjelima ustanovljeno je da procijenjena vrijednost opreme iznosi 24.878.703,- DEM što je za 105.640,- DEM manje od navedenog iznosa u elaboratu. Vrijednost opreme (namještaja i uredske opreme) iskazana je u iznosu 7.305.925.- HRD odnosno 64.942,- DEM.

Pri pretvaranju knjigovodstvene vrijednosti iskazane u hrvatskim dinarima u njemačke marke korišten je srednji tečaj 1,- DEM=112,5 HRD, a trebao se primjenjiti srednji tečaj 1,- DEM=55.- HRD. Primjenom srednjeg tečaja na dan procjene, procijenjena vrijednost opreme trebala je iznositi 132.835,- DEM što je za 67.893,- DEM više od navedenog iznosa u elaboratu. U elaboratu je procijenjena vrijednost opreme iskazana u iznosu 24.019.335,- DEM, zbog greške u zbrajanju i zbog primjene pogrešnog tečaja trebala je biti iskazana u iznosu 23.981.588,- DEM što je za 37.747,- DEM manje od navedenog iznosa u elaboratu.

Dugoročna financijska ulaganja, kratkoročna potraživanja, druga kratkoročna potraživanja i izvanposlovna aktiva procijenjeni su po knjigovodstvenoj vrijednosti, osim drugih uloženi sredstava (ulaganja u poslovne zajednice u Bosni i Hercegovini i Srbiji), danih predujmova dobavljačima, raznih potraživanja iz poslovanja (kamata na udružena sredstva), drugih kratkoročnih potraživanja i obveznih ulaganja i oročavanja koja nisu procijenjena jer se neće moći naplatiti ili povratiti.

7

U strukturi ukupnih zaliha na dan 31. prosinca 1991., zalihe gotovih proizvoda imaju udjel 83,1%, sirovina i materijala 14,1%, trgovačke robe 1,8%, rezervnih dijelova 0,9% i zalihe sitnog inventara 0,1%. Zalihe gotovih proizvoda procijenjene su u iznosu 407.485.000.- HRD ili 7.408.818,18

DEM. Procjena je izvršena po knjigovodstvenoj vrijednosti odnosno po cijeni koštanja, što nije u skladu s odredbama Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća prema kojima je procjenu zaliha gotovih proizvoda trebalo procijeniti po tržišnim cijenama umanjenim za troškove prodaje.

Procjena zaliha sirovina i materijala izvršena je po knjigovodstvenoj vrijednosti jer se zalihe iskazuju po FIFO metodi čime je osigurano iskazivanje tih zaliha po aktualnim tržišnim cijenama, pri čemu se zalihe starijeg datuma uredno otpisuju u skladu s odredbama članka 54. Zakona o računovodstvu. Zalihe trgovačke robe u knjigovodstvu se vode po prodajnim cijenama bez uračunanog poreza na promet, tako da je vrijednost tih zaliha procijenjena po knjigovodstvenoj vrijednosti. Procjena vrijednosti sitnog inventara i rezervnih dijelova izvršena je po knjigovodstvenoj vrijednosti jer se sitan inventar pri prijenosu sa zaliha u uporabu u cijelosti otpisuje i zbog toga što je njihova zastupljenost u strukturi zaliha neznatna.

Procjena vrijednosnih papira i novčanih sredstava izvršena je prema nominalnoj vrijednosti iskazanoj u knjigovodstvu. Procjena obveza izvršena je u visini knjigovodstvene vrijednosti.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Fond je Rješenjem broj 01-02/92-06/164 od 9. prosinca 1993. dao suglasnost Poduzeću da izvrši pretvorbu u dioničko društvo.

Točkom 3. navedenog Rješenja, temeljni kapital društva utvrđen je u iznosu 49.158.000.- DEM što je na dan donošenja Rješenja prema važećem srednjem tečaju za DEM (1 DEM=3,741 HRD) iznosilo 183.949.230.000.- HRD. Temeljni kapital Društva sastoji se od procijenjene vrijednosti poduzeća u iznosu 47.158.000.- DEM ili 176.465.230.000.- HRD i pretvorenog potraživanja Županijske banke d.d. u dionice u iznosu 2.000.000.- DEM ili 7.484.000.000.- HRD.

U elaboratu je vrijednost Poduzeća procijenjena u iznosu 47.148.784,- DEM odnosno procijenjena vrijednost je za 9.216,- DEM manja od iznosa utvrđenog u Rješenju Fonda o suglasnosti na pretvorbu. U Programu pretvorbe nije predviđeno pretvaranje potraživanja prema Poduzeću u ulog, već samo prodaja dionica Poduzeća. Pretvaranje potraživanja u ulog predviđeno je samo Izmjenama odluke o pretvorbi, koje su donesene nakon izdavanja Rješenja Fonda.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Poduzeće se pretvorilo u Društvo na način određen Odlukom o pretvorbi i to:

- prodajom 235 753 ili 48% dionica Društva osobama s pravom popusta i pravom prvenstva odnosno zaposlenima, ranije zaposlenima u Poduzeću i kooperantima (u poljoprivrednoj proizvodnji) Poduzeća, zaposlenima u pravnim osobama koji rade sredstvima u društvenom vlasništvu koje po Zakonu o pretvorbi društvenih poduzeća, ne podliježu pretvorbi te punoljetnim državljanima Republike Hrvatske pod istim uvjetima kao i zaposlenima u Poduzeću u iznosu 23.575.300,- DEM,
- pretvaranjem potraživanja Županijske banke d.d. Županja u iznosu 2.000.000,- DEM u ulog odnosno u 20 000 dionica ili 4% temeljnog kapitala.
- prijenosom 157 218 ili 32% neupisanih dionica Fondu u iznosu 15.721.800.- DEM i

- prijenosom 78 609 ili 16% neupisanih dionica Republičkim fondovima za mirovinsko i invalidsko osiguranje radnika i poljoprivrednika Hrvatske u iznosu 7.860.900,- DEM.

Nakon oglasa za upis i otkup dionica objavljenog u Večernjem listu 13. prosinca 1993., dionice Društva prodane su osobama s pravom popusta i pravom prvenstva s kojima je zaključeno 1 206 ugovora o prodaji dionica do 20.000,- DEM na obročnu otplatu od 5 godina.

Ugovorom o pretvaranju potraživanja banke u dionice poduzeća kojeg su 2. prosinca 1993. zaključili Županijska banka d.d. Županja i Poduzeće, utvrđeno je da se potraživanje banke na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 2.000.000,- DEM pretvara u ulog na način da nominalna vrijednost uloga odgovara navedenoj deviznoj vrijednosti potraživanja vjerovnika. U Ugovoru nisu specificirana potraživanja koja čine 2.000.000,- DEM i pretvaraju se u ulog. Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991. i Elaboratu o procijenjenoj vrijednosti poduzeća, kratkoročne financijske obveze odnosno obveze po kreditima od banaka u tuzemstvu iznosile su 746.808.000,- HRD od čega se na Županijsku banku d.d. Županja odnosilo 599.600.000,- HRD ili 10.901.818,18 DEM (1,- DEM=55,- HRD). S obzirom da u ugovoru o pretvaranju potraživanja banke u dionice nisu specificirana potraživanja koja se pretvaraju u ulog, Društvo je u poslovnim knjigama kao ulog Županijske banke d.d. Županja evidentiralo obvezu prema banci po izdanim komercijalnim zapisima od 1. listopada 1993.

3.4. Upis u sudski registar

Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj Fi-1929/94 od 13. svibnja 1994. izvršen je upis pretvorbe Poduzeća u sudski registar u dioničko društvo. Upisani članovi Društva su Fond s ulogom u iznosu 58.830.974.600,- HRD ili 15.721.800,- DEM, što čini 32% temeljnog kapitala, Republički fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i poljoprivrednika Hrvatske s ulogom u iznosu 29.415.481.800,- HRD ili 7.860.900,- DEM, što čini 16% temeljnog kapitala, Županijska banka d.d. Županja s ulogom u iznosu 7.484.000.000,- HRD ili 2.000.000,- DEM, što čini 4% temeljnog kapitala i drugi članovi s ulogom u iznosu 88.218.772.600,- HRD ili 23.575.300,- DEM, što čini 48% temeljnog kapitala.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom

Nakon 1. upisnog kruga prodane su 235 753 dionice s popustom u iznosu 23.575.300,- DEM, na temelju 1 206 zaključenih ugovora. Fond je 5. prosinca 1996. zaključio 150 dodataka ugovora o prodaji dionica s popustom s rokom otplate do 20 godina. U 1995., 1996., i početkom 1997. mali dioničari prenijeli su 197 979 dionica na stjecatelja društvo Hadeko d.o.o. Zagreb (MBS 080038945) na temelju zaključenih 1 013 ugovora. Fond je evidentirao prijenos 186 359 dionica po 953 ugovora, dok prijenos 11 620 dionica po 60 ugovora nije evidentiran u Fondu jer jedan primjerak ugovora stjecatelj nije dostavio Fondu, što nije u skladu s odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Dioničari društva Kristal d.d. Županja, koje je u 1995. pripojeno Društvu, prenijeli su 459 dionica na stjecatelja društvo Hadeko d.o.o. Zagreb. Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je 16. prosinca 1996. zaključilo ugovor o dugoročnom kreditu broj 197/1996 sa Županijskom bankom d.d. Županja u iznosu 24.484.478,71 kn, a 20. prosinca 1996. sredstvima tog kredita je platilo 186 359 dionica koje je

steklo od malih dioničara zaključenjem 953 ugovora tijekom 1995. i do 14. ožujka 1996. Kredit je odobren na rok od 5 godina računajući od dana prijenosa kredita u otplatu, s otplatom u 20 jednakih tromjesečnih obroka. Visina obroka iskazana je u njemačkim markama, a plativa u protuvrijednosti kuna obračunano po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Kao osiguranje za uredno podmirivanje obveza po ovom kreditu društvo Hadeko d.o.o. Zagreb daje u zalog 138 120 dionica Društva nominalne vrijednosti 13.812.000,- DEM, što je na dan zaključenja ugovora iznosilo 49.212.156,00 kn. Istog dana zaključen je ugovor o zalogu dionica.

Županijska banka d.d. Županja i Fond zaključili su 20. prosinca 1996. ugovor o ustupanju potraživanja po oročenom deviznom depozitu kojim banka svoje potraživanje kod Varaždinske banke d.d. Varaždin u iznosu 6.882.108,87 DEM ustupa Fondu za plaćanje ostatka duga po dionicama koje je steklo društvo Hadeko d.o.o. Zagreb po 953 ugovora. Kako ugovorom o dugoročnom kreditu broj 197/1996. nije ugovoreno učešće, vraćanje kredita nije osigurano hipotekom na nekretninama korisnika kredita čija procijenjena vrijednost iznosi najmanje 70% iznosa kredita, a kao zalog je dano 138 120 neotplaćenih dionica (uvidom u otplate po pojedinom ugovoru o kupnji dionica je utvrđeno da su te dionice plaćene 20. prosinca 1996. odnosno 4 dana nakon zaključenja ugovora broj 197/1996). Ugovor nije zaključen u skladu s odredbama članka 2. i 4. Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu.

Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb nije redovno otplaćivalo kredit, te prema evidencijama Županijske banke d.d. u stečaju, na dan otvaranja stečajnog postupka nad društvom Hadeko d.o.o. Zagreb (29. lipnja 2001.) evidentirana je obveza po kreditu u iznosu 29.579.916,87 kn ili 7.893.290,54 DEM.

Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je obveznicama po oročenim deviznim depozitima koje je imalo kod Privredne banke d.d. Zagreb u iznosu 57.808,71 DEM ili 205.383,88 kn 29. srpnja 1996. platilo 2 400 dionica koje je steklo od malih dioničara zaključenjem 13 ugovora u lipnju i srpnju 1996. U tijeku 1995., 1996. i 1997. društvo Hadeko d.o.o. Zagreb zaključilo je ugovore o kupoprodaji vrijednosnih papira u obliku potraživanja po oročenim deviznim depozitima s društvom Taurus d.o.o. Rijeka (nema podataka o MBS) u iznosu 190.170,07 DEM ili 676.500,33 kn, a tijekom 1996. i početkom 1997. iz kupljenih potraživanja platilo je 9 220 dionica koje je steklo od malih dioničara zaključenjem 47 ugovora u razdoblju od 4. travnja 1996. do 24. veljače 1997.

Fond je u 1999. i početkom 2000. s malim dioničarima raskinuo 81 kupoprodajni ugovor i 69 dodataka ugovora. Od ukupnog broja raskinutih kupoprodajnih ugovora koji su bili zaključeni u 1994., zbog neplaćanja 2 uzastopna obroka, s dva dioničara koji su prestali s plaćanjem 18. siječnja 1996. ugovori su raskinuti 20. svibnja 1996., s jednim dioničarom koji je prestao s plaćanjem 20. prosinca 1996. ugovor je raskinut 5. listopada 1999., s dva dioničara koji su prestali s plaćanjem u 1995. i s jednim dioničarom koji je prestao s plaćanjem u ožujku 1999. ugovori su raskinuti 12. srpnja 1999., a sa 75 dioničara koji su prestali s plaćanjem u 1995., 1996. i 1997. ugovori su raskinuti 9. srpnja 1999.

Od ukupno 69 raskinutih dodataka ugovora (zaključenih 5. prosinca 1996), zbog neplaćanja 3 uzastopna obroka, s dioničarima koji su prestali s obročnom otplatom u 1995., 1996. 1997. dodaci ugovoru su raskinuti 12. srpnja 1999., a s onima koji su prestali s plaćanjem u 1998. i početkom 1999. dodaci ugovoru su raskinuti 5. listopada 1999. Člankom 8. zaključenih kupoprodajnih ugovora, ugovoreno je da se u slučaju neplaćanja dva obroka uzastopno ugovor raskida, a u skladu s odredbama

članka 31. Zakona o privatizaciji ugovori o kupnji dionica s popustom zaključeni na rok do 20 godina raskidaju se bez prethodne opomene, ako nisu plaćena tri dospjela obroka. Fond zbog neplaćanja obroka nije odmah raskinuo ugovore s drugim dioničarima već je to učinio nakon 4 mjeseca, 2 godine, 3 godine i 4 godine.

4.2. Dionice iz portfelja fondova

4.2.1. Dionice iz portfelja Fonda

Nakon pretvorbe, te nakon pripajanja Društvu društva Kristal d.d. Županja, u portfelju Fondu bilo je 160 735 dionica Društva. U skladu s odredbama članka 3. Zakona o privatizaciji, Fond je dužan prodati dionice, a iznimno Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog Upravnog odbora Fonda odlučiti da se dionice određene pravne osobe izuzmu od prodaje. U razdoblju od 1994. do 1999., prema evidenciji objavljenih oglasa za prodaju dionica, Fond nije objavljivao nadmetanje za prodaju dionica Društva.

Na temelju odluke Upravnog odbora Fonda od 27. listopada 1997. izvršena je zamjena dionica sa Županijskom bankom d.d. Županja. Zaključenim Ugovorom o zamjeni dionica od 4. studenoga 1997., Fond je prenio 90 023 dionice Društva ukupne vrijednosti 9.002.300,- DEM Županijskoj banci d.d. Županja, a stekao je 50 333 dionica društva Geli d.d. Đakovo (nema podatka o MBS) ukupne nominalne vrijednosti 5.033.300,- DEM i 3 969 dionica društva Industrogradnja d.d. Zagreb (MBS 080022369) ukupne nominalne vrijednosti 3.969.000,- DEM.

U prosincu 1999. Fond je bez odluke Upravnog odbora prenio 78 373 dionice Hrvatskom mirovinskom osiguranju što nije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica i udjela.

Nakon raskida ugovora s malim dioničarima, Fondu je pripalo 13 102 dionice, a na temelju utvrđenih rezultata dražbovanja u drugom krugu kuponske privatizacije Fond je prenio stjecateljima (fizičkim osobama) 789 dionica te je u portfelju Fonda, u vrijeme obavljanja revizije, bilo 4 652 dionice.

4.2.2. Dionice iz portfelja Hrvatskog mirovinskog osiguranja

Pretvorbom Poduzeća, Republičkim fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i poljoprivrednika Hrvatske raspoređeno je 80 368 dionica Društva, Fond im je Ugovorom o prijenosu od 29. prosinca 1999. prenio 78 373 dionice, a prodali su 78 609 te im je ostalo u portfelju 80 132 dionice. Za prodaju 78 609 dionica u nominalnoj vrijednosti 7.860.900,- DEM Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. Zagreb objavilo je 15. kolovoza 1995. u Večernjem listu Poziv za podnošenje ponuda za kupnju dionica i udjela iz portfelja Republičkih fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i poljoprivrednika Hrvatske.

Prema Zapisniku komisije za otvaranje ponuda i izbor od 4. rujna 1995. pristigla je samo jedna ponuda i to društva Hadeko d.o.o. Zagreb s kojim je 18. rujna 1995. zaključen Ugovor broj 59/95 o prodaji 78 609 dionica. Ugovorom je utvrđena prodajna cijena u visini nominalne vrijednosti dionica u iznosu 7.860.900,- DEM, a ugovoreno je plaćanje 10% vrijednosti 786.090,- DEM u roku 10 dana od potpisa ugovora, a preostali iznos 7.974.810,- DEM u 59 jednakih obroka uz kamatnu stopu od 8,5%

godišnje. Na dionicama u vrijednosti 10% ugovorene cijene radi osiguranja obveze ustanovljuje se založno pravo u korist prodavatelja. U slučaju zakašnjenja s uplatom bilo kojeg obroka kupac je dužan platiti zakonsku zateznu kamatu za svaki dan zakašnjenja, a u slučaju da kupac zakasni s uplatom bilo kojeg obroka više od 15 dana prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor.

Uvidom u karticu ugovora (kartica zaduženja i primljenih uplata) utvrđeno je da je društvo Hadeko d.o.o. Zagreb 10% kupoprodajne cijene u iznosu 786.089,75 DEM uplatilo 22. rujna 1995., te do 26. srpnja 1998. ugovorenih 33 obroka u ukupnom iznosu 4.673.886,23 DEM i zatezne kamate u iznosu 54.963,17 DEM. Od 28. srpnja 1998. društvo Hadeko d.o.o. Zagreb nije otplaćivao kupljene dionice te je ostalo dužno još uplatiti preostalih 26 obroka u iznosu 146.059,76 DEM što sveukupno iznosi 3.797.553,76 DEM. Prema ugovoru, društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je do 28. kolovoza 2000. trebalo uplatiti cjelokupni ugovoreni iznos. Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. Zagreb nije do dana obavljanja revizije (studenj 2001.) poduzelo sve ugovorene i zakonske mjere kojima raspolaže u cilju izvršenja ugovora odnosno naplate prodanih dionica.

4.3. Dionice iz portfelja Županijske banke d.d. Županja

Županijska banka d.d. Županja je 20 000 dionica nominalne vrijednosti 2.000.000,- DEM stečenih pretvaranjem potraživanja u ulog prodala ugovorom od 13. prosinca 1994. društvu Contractor d.o.o. Županja (MBS 030019170) po nominalnoj cijeni od 2.000.000,- DEM. Ugovoreno je da kupac neće prodavati dionice u roku od 365 dana. Kupac je ugovorenu cijenu u iznosu 7.283.800,00 kn doznačio 23. prosinca 1994. na račun prodavatelja iz odobrenog kredita od Županijske banke d.d. na temelju ugovora o kratkoročnom kreditu od 12. prosinca 1994. za terminsku kupovinu dionica. Ugovorom o kupoprodaji dionica Društva od 13. prosinca 1995. društvo Contractor d.d. Županja prodalo je 20 000 dionica ukupne nominalne vrijednosti 2.000.000,- DEM društvu Hadeko d.o.o. Zagreb po cijeni od 2.000.000,- DEM uvećanih za 1% i plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za DEM na dan zaključenja ugovora. Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb platilo je kupljene dionice 23. prosinca 1995. doznakom na račun prodavatelja po kupoprodajnoj cijeni u iznosu 2.000.000,- DEM uvećano za 1% što iznosi 7.507.936,00 kn.

Županijska banka d.d. Županja je 90 023 dionice Društva stečenih zamjenom dionica s Fondom u 1997. ukupne nominalne vrijednosti 9.002.300,- DEM, ugovorom o kupoprodaji dionica od 18. prosinca 1997. prodala društvu Dirigo d.o.o. Županja (MBS 030057162) po prodajnoj cijeni od 31.500.000,00 kn odnosno za 4.493.100,00 kn više od nominalne vrijednosti dionica. Ugovorenu cijenu kupljenih dionica društvo Dirigo d.o.o. Županja doznačilo je 19. prosinca 1997. na žiro račun prodavatelja.

4.4. Pripajanje

Skupština Društva je na sjednici održanoj 16. lipnja 1995. donijela odluku o pripajanju društva Kristal d.d. Županja, a što je učinila i Skupština društva Kristal d.d. Županja odlukom od 23. lipnja 1995. Istom odlukom, društvo Kristal d.d. Županja prenosi na Društvo ukupnu vrijednost svoje imovine u koju je uključena nekretnina za koju je izvršena rezervacija dionica i zbog koje se vodio

sudski spor između društva Kristal d.d. Županja i Društva. Ugovorom o pripajanju ugovoreno je da će se pripajanje provesti na temelju bilanci stanja na dan 31. prosinca 1994. Nakon statusne promjene društvo Kristal d.d. Županja povuklo je tužbu. Slijedom navedenog, društvo Kristal d.d. Županja Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj Fi-2722/95 brisano je iz sudskog registra zbog pripajanja Društvu koje je provedeno Rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj Fi-2723/95 od 2. listopada 1995. U postupku pretvorbe ugostiteljskog poduzeća Kristal Županja, Fond je Potvrdom broj 07-19/14-07-93/38 od 14. srpnja 1993. utvrdio temeljni kapital društva u iznosu protuvrijednosti 757.600,- DEM koja se dijeli na 7 576 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa, za vrijednost objekta Restorana "Kristal" sagrađenog na k.č.br. 19 k.o. Županja, rezervirano je 5 276 dionica u vrijednosti 527.600,- DEM. Restoran "Kristal" je prema zemljišnim knjigama u vlasništvu Društva i u postupku pretvorbe procijenjen je i u temeljni kapital Društva.

Pripajanjem je temeljni kapital Društva povećan za 757.600,- DEM od čega se 527.600,- DEM odnosi na vrijednost Restorana "Kristal" zbog kojeg se vodio spor jer je bio uključen u vrijednost temeljnog kapitala oba društva. Temeljni kapital Društva nakon pripajanja veći je za 527.600,- DEM od ukupne vrijednosti imovine oba društva.

Od ukupnog broja dionica (7 576) društva Kristal d.d. Županja, zaposleni i ranije zaposleni kupili su na obročnu otplatu 2 300 dionica, dok je u portfelj Fonda preneseno 1 759, a fondovima mirovinsko invalidskog osiguranja 3 517 dionica.

4.5. Konsolidacija poslovanja

Zbog neplaćanja obveza po primljenim kreditima, žiro računi Društva su u neprekidnoj blokadi od 18. lipnja 1998. Prema Očevidniku o redosljedu plaćanja ORP-1 i ORP-2 na dan 9. studenoga 2001., računi su blokirani po osnovi naloga za plaćanje poreza na dodanu vrijednost u iznosu 35.194.453,65 kn i po osnovi drugih naloga za plaćanje u iznosu 101.263.757,90 kn, odnosno ukupno u iznosu 136.458.211,55 kn. Na isti dan, stanje sredstava po svim navedenim žiro računima iznosilo je 4,00 kn, ukupan iznos primitaka u korist računa u prethodnih 30 dana u iznosu 8.982.674,00 kn, prosječno stanje sredstava na računu u prethodnih 30 dana u iznosu 1.143,00 kn, a broj dana neprekidne blokade računa do 9. studenoga 2001. bio je 1 223 dana. Od ukupnog iznosa obveza prema podnesenim akceptnim nalogima na obveze prema Privrednoj banci d.d. Zagreb odnosi se 72.091.306,69 kn te na društvo Poljo-vin d.o.o. Zagreb (MBS 080009335) 7.132.399,29 kn, a prema sudskim ovrhama na obveze prema društvu INA-industrija nafte d.d. Zagreb 16.889.147,01 kn.

Prema z.k.ul. broj 3802, od 26. travnja 2001., odnosno vlasničkom listu, vidljivo je da je Društvo u razdoblju od 1996. do 2000. pri uzimanju kredita kod raznih banaka u ukupnom iznosu 342.838.662,74 kn (preračunano u kn na dan 30. rujna 2001.), na temelju sporazuma o osnivanju založnog prava ili ugovora, kao sredstvo osiguranja vraćanja kredita dopustilo poslovnim bankama upis založnog prava na svim nekretninama. Zaduzenost Društva na dan 31. prosinca 2000. je 2,32 puta veća od vrijednosti njegove nepokretne imovine.

Na prijedlog Županijske banke d.d. u stečaju Županja, Trgovački sud u Osijeku je Rješenjem broj IX-St-116/00-3 pokrenuo 9. studenoga 2000. prethodni postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečajnog postupka nad Društvom, a 10. rujna 2001. obustavio je stečajni postupak zbog toga što je Županijska banka d.d. u stečaju Županja povukla prijedlog za otvaranje stečajnog postupka jer je s Državnom agencijom za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka 29. lipnja 2001. u skladu s Programom financijske konsolidacije zaključila ugovor o prodaji svojih potraživanja prema Društvu koja su bila razlog pokretanja stečajnog postupka.

Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom od 30. ožujka i 10. srpnja 2001. prihvatila Program financijske konsolidacije i restrukturiranja Društva na način da će, uz prihvaćanje mjera od strane drugih vjerovnika Hrvatske banke za obnovu i razvitak, te poslovnih banaka: Privredne banke d.d. Zagreb, Slavonske banke d.d. Osijek, Zagrebačke banke d.d. Zagreb, Commetzbank Frankfurt/M i Hipo Alpe-Adria bank AG Klagenfurt putem državnih institucija: Ministarstva financija, Hrvatskih voda Zagreb i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka sudjelovati u financijskoj konsolidaciji Društva.

Temeljni razlozi koji su zahtijevali provođenje konsolidacije poslovanja Društva bili su sljedeći: kreditna prezaduženost, (nepovoljni krediti s kratkim rokovima otplate i visokim kamatama 18%, 20% i 22%), stečaj Županijske banke d.d. Županja čiji je komitent bilo Društvo i njen veliki dužnik te je kroz međusobne odnose prijetila opasnost da banka povuče u stečaj i samo Društvo zbog nepodmirenih obveza, stečajem Županijske banke d.d. Županja Društvo je ostalo bez poslovne banke koja bi pratila proizvodnju šećera pa je time financijska problematika na polju likvidnosti veća sve dok se ne pronađe poslovna banka koja bi u financijskom smislu pratila proizvodnju Društva, oscilacije cijene šećera ispod cijene koštanja te kvaliteta šećerne repe.

U tablici broj 1 daje se pregled dugovanja Društva na dan 30. lipnja 2001. te prijedlog mjera za njihovo otklanjanje na temelju navedenih Zaključaka Vlade Republike Hrvatske odnosno Program financijske konsolidacije Društva.

Tablica broj 1

PROGRAM FINANCIJSKE KONSOLIDACIJE DRUŠTVA

u kn

Vjerovnik	Ukupan dug	Mjere konsolidacije		
		Otpis	Pretvaranje potraživanja u ulog	Reprogramiranje
I DRŽAVA I DRŽAVNA PODUZEĆA	192.043.032,10	-	192.043.032,10	-
Ministarstvo financija	64.769.309,64	-	64.769.309,64	-
Hrvatske vode, Zagreb	13.061.002,18	-	13.061.002,18	-
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Zagreb	114.212.720,28	-	114.212.720,28	-
II BANKE I DRUGE USTANOVE	209.096.572,57	509.406,46	70.530.894,75	138.056.271,36
HBOR	15.920.227,43	-	-	15.920.227,43
Privredna banka d.d. Zagreb	69.625.993,68	-	52.219.494,75	17.506.498,93
Slavonska banka d.d. Osijek	38.311.400,00	-	18.311.400,00	20.000.000,00
Hipo Alpe Adria Bank	81.880.977,00	-	-	81.880.977,00
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	509.406,46	509.406,46	-	-
Commerzbank Frankfurt/M	2.848.568,00	-	-	2.848.568,00
III DOBAVLJAČI	6.821.665,35	2.264.439,49	-	4.557.225,86
Dobavljači u zemlji	5.357.448,46	1.825.174,42	-	3.532.274,04
Dobavljači u inozemstvu	1.464.216,89	439.265,07	-	1.024.951,82
IV DRUGO	2.594.914,02	77.673,81	-	2.517.240,21
SVEUKUPNO I+II+III+IV	410.556.184,04	2.851.519,76	262.573.926,85	145.130.737,43

Na temelju Zaključaka Vlade Republike Hrvatske i suglasnosti Fonda i Ministarstva poljoprivrede i šumarstva za provođenje mjera financijske konsolidacije Društva od 19. srpnja 2001. svoja potraživanja prema Društvu pretvoriti će u ulog sljedeće pravne osobe: Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka Zagreb u iznosu 114.212.720,28 kn, Ministarstvo financija Republike Hrvatske u iznosu 64.769.309,64 kn, Privredna banka d.d. Zagreb u iznosu 52.219.494,75 kn, Slavonska banka d.d. Osijek u iznosu 18.311.400,00 kn i Hrvatske vode Zagreb u iznosu 13.061.002,18 kn što ukupno iznosi 262.573.926,85 kn. U skladu s navedenim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, svoja potraživanja prema Društvu će reprogramirati: Slavonska banka d.d. Osijek u iznosu 20.000.000,00 kn, Privredna banka d.d. Zagreb u iznosu 17.506.498,93 kn i Hrvatska banka za obnovu i razvitak u iznosu 15.920.227,43 kn.

U cilju provođenja Programa financijske konsolidacije odnosno podmirenja duga prema vjerovnicima, u rujnu 2001., Društvo je zaključilo ugovore o pretvaranju potraživanja u ulog s Ministarstvom financija Republike Hrvatske, Državnom agencijom za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka Zagreb, Hrvatskim vodama Zagreb, Slavonskom bankom d.d. Osijek i Zagrebačkom bankom d.d. Zagreb, kao i ugovor o dugoročnom kreditu-reprogramiranju duga sa Slavonskom bankom d.d. Osijek, a do 30. studenoga 2001. nije zaključen ugovor s Privrednom bankom d.d. Zagreb.

Programom financijske konsolidacije je utvrđeno da će se dugovi Društva podmiriti pretvaranjem potraživanja vjerovnika u ulog Društva i reprogramiranjem duga.

- Pretvaranje potraživanja vjerovnika u ulog

a) pretvaranje potraživanja Ministarstva financija prema Društvu u ulog

U rujnu 2001. Ministarstvo financija i Društvo odnosno Ministarstvo financija, Društvo i društvo Selna d.o.o. u stečaju, zaključili su ugovore o pretvaranju potraživanja u ulog po osnovi: poreza na dodanu vrijednost u iznosu 44.102.710,58 kn, glavnog duga po avalu mjenica na dan 30. lipnja 2001. u iznosu 5.000.000,00 kn, kamata po avalu mjenica 1998. sa stanjem na dan 12. srpnja 2001. u iznosu 4.717.300,00 kn, poreza na promet proizvoda i usluga sa stanjem na dan 30. lipnja 2001. u iznosu 1.764.467,15 kn, preuzetih obveza Društva prema Zagrebačkoj banci d.d. u iznosu 1.385.300,37 kn, preuzimanjem porezne obveze za društvo Selna d.o.o. u stečaju s osnove poreza na dodanu vrijednost u iznosu 356.669,94 kn i s osnove posebnog poreza na alkohol u iznosu 76.858,63 kn. Također, u rujnu 2001. Ministarstvo financija, Društvo i društvo Granal d.o.o. u stečaju, zaključili su ugovor o pretvaranju potraživanja (na dan otvaranja stečajnog postupka društva Granal d.o.o. 12. veljače 2001.) u ulog s osnove poreza na dodanu vrijednost u iznosu 6.813.166,40 kn i posebnog poreza na promet alkoholnih pića u iznosu 552.836,57 kn. Zaključivanjem navedenih ugovora, Ministarstvo financija ukupna potraživanja u iznosu 64.769.309,64 kn pretvara u ulog kod Društva.

b) pretvaranje potraživanja Hrvatskih voda prema Društvu u ulog

Društvo je 21. rujna 2001. s Hrvatskim vodama zaključilo ugovor o pretvaranju potraživanja u ulog u iznosu 13.061.002,18 kn koja čine potraživanja s osnove: naknade za zaštitu voda u iznosu 10.901.103,84 kn, naknade za korištenje voda u iznosu 1.734.933,94 kn i slivne vodne naknade u iznosu 424.964,40 kn.

c) pretvaranje potraživanja Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka prema Društvu u ulog

Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: Državna agencija), zaključila je 7. rujna 2001. s Društvom ugovor o pretvaranju potraživanja u iznosu 114.212.720,28 kn u ulog. Navedena potraživanja je Državna agencija kupila od Županijske banke d.d. Županja u stečaju ugovorom o prodaji potraživanja i ustupanju sporednih prava od 29. lipnja 2001. Navedena potraživanja čine potraživanje Županijske banke d.d. u stečaju prema Društvu u iznosu 6.467.113,68 kn, društvu Selna d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 76.128.522,61 kn, društvu Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 21.442.549,58 kn i društvu Poljovinu d.o.o. Zagreb u stečaju u iznosu 10.174.534,41 kn. Da bi Državna agencija na temelju ovih potraživanja mogla steći vlasnički ulog u Društvu, Društvo je preuzelo dug tri navedena društva prema Županijskoj banci d.d. Županja u stečaju. Prema ugovoru o preuzimanju duga od 12. rujna 2001. kojeg je Društvo zaključilo sa Županijskom bankom d.d. Županja u stečaju i društvom Selna d.o.o. u stečaju, Društvo je preuzelo ostatak neotplaćenog dijela kratkoročnog kredita te obračunanu, a nenaplaćenu redovnu i zateznu kamatu zaključno s datumom otvaranja stečaja nad društvom Selna d.o.o. u stečaju (19. veljače 2001.) po ugovoru broj 229/97 od 24. studenoga 1997. u iznosu 40.400.049,38 kn i po ugovoru o kratkoročnom kreditu broj 235/97 od 28. studenoga 1997. u iznosu 32.247.208,19 kn te obveze po ugovoru o deviznoj garanciji (plaćene obveze, zatezne kamate, naknade po garanciji i zatezne kamate po naknadama) u iznosu 3.481.265,04 kn. Na temelju ovih ugovora, društvo Selna d.o.o. Županja u stečaju, dobila je dva kratkoročna kredita za obrtna sredstva svaki u iznosu 30.000.000,00 kn od Županijske banke d.d. Županja. Krediti su dani s rokom vraćanja od 12 mjeseci od dana korištenja kredita, uz kamatu od 18% godišnje, a radi osiguranja povrata po odobrenim kreditima dana su po dva akceptna naloga, dvije bianko potpisane mjenice uz dva mjenična očitovanja za svaki kredit te pravo upisa zaloga hipoteke u korist Županijske banke d.d. Županja u iznosu danih kredita (60.000.000,00 kn) uvećanog za kamate i naknade na svim nekretninama upisanim u zemljišnoknjižni uložak broj 3802 k.o. Županja. Ugovorom o preuzimanju duga od 12. rujna 2001. je utvrđeno je da Društvo preuzima dug društva Selne d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 76.128.522,61 kn čime u potpunosti zatvara svoje obveze prema društvu Selna d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 57.190.923,92 kn, a preostali dio preuzetih obveza u iznosu 18.937.598,69 kn Društvo će potraživati prijavom tražbine iz stečajne mase društva Selna d.o.o. Županja u stečaju.

Prema ugovoru o preuzimanju duga iz studenoga 2001. kojeg je Društvo zaključilo sa Županijskom bankom d.d. Županja u stečaju i Granalom d.o.o. Županja u stečaju, Županijska banka d.d. Županja u stečaju je ustupila, a Društvo preuzelo sva dugovanja društva Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 21.442.549,58 kn. Navedena dugovanja čine ostatak duga u iznosu 1.679.070,57 kn po ugovoru o kratkoročnom deviznom kreditu broj U-16/98, ostatak duga u iznosu 3.312.624,58 kn po ugovoru o kratkoročnom deviznom kreditu broj U-29/98, dug za plaćene obveze u iznosu 10.051.069,13 kn po garanciji Privredne banke d.d. Zagreb broj PBZ 9798, zatezne kamate u iznosu 3.114.674,23 kn po osnovi plaćenih obveza po garancijama Privredne banke d.d. Zagreb, redovne kamate po deviznim kreditima u iznosu 1.576.976,24 kn, zatezne kamate po neplaćenim redovnim kamatama u iznosu 199.718,31 kn, naknade po garancijama u iznosu 1.150.159,24 kn i zatezne kamate po naknadama u iznosu 358.437,28 kn. Ugovorom o preuzimanju duga iz studenoga 2001. je određeno da Društvo preuzimanjem duga društva Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 21.442.549,58 kn u potpunosti zatvara svoje obveze prema društvu Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 10.595.288,37 kn, a preostali dio preuzetih obveza u iznosu 10.847.261,21 kn Društvo će potraživati prijavom tražbine u stečajnu masu društva Granal d.o.o. Županja u stečaju.

Ugovorom o kratkoročnom deviznom kreditu broj U-16/98 od 23. ožujka 1998. zaključenog između Županijske banke d.d. Županja, društva Granal d.o.o. Županja i Društva kao založnog dužnika, Županijska banka d.d. Županja dala je društvu Granal d.o.o. Županja kredit u iznosu 284.381,25 CHF u protuvrijednosti kuna obračunano po prodajnom tečaju Županijske banke d.d. Županja na dan doznake kreditnih sredstava. Kredit je dan s rokom otplate 12 mjeseci od datuma korištenja kredita uz kamatu od 20% godišnje i 2,5% bankarske naknade jednokratno na iznos kredita. Za osiguranje povrata sredstava po odobrenom kreditu založni dužnik je dozvolio pravo upisa založnog prava-hipoteke u korist Županijske banke d.d. Županja na svoje nekretnine upisane u zemljišnoknjižni uložak 3802 na k.č.br. 3932 (zgrada špiritane), 3938 (rezervoar za mazut), 3939 (skladište za rezance), 3940 (skladište za rezance) 3942 (zgrada kotlovnice), 3943 (zgrada sušare), 3947 (glavna pogonska zgrada) u visini odobrenog kredita s pripadajućim ugovorenim kamatama i naknadama, a kao dodatno osiguranje dana su 4 bianko akceptna naloga i 4 bianko potpisane i ovjerene mjenice s mjeničnim osiguranjem.

Također, dana 18. svibnja 1998. Županijska banka d.d. Županja, društvo Granal d.o.o. Županja i Društvo kao založni dužnik zaključili su Ugovor o kratkoročnom deviznom kreditu broj U-29/98 u iznosu 541.693,00 CHF obračunano u kunama po prodajnom tečaju Županijske banke d.d. Županja. Kredit je dan po istim uvjetima kao i kredit po Ugovoru broj U-16/98, osim što je ugovorena kamata od 22% godišnje.

Do 15. listopada 2001. Stečajno vijeće društva Poljo-vina d.o.o. Zagreb u stečaju, nije dalo suglasnost stečajnom upravitelju da potpiše dostavljen ugovor o preuzimanju duga kojim bi Društvo preuzelo dugovanja Poljo-vina d.o.o. Zagreb u stečaju prema Županijskoj banci d.d. Županja u stečaju u iznosu 10.174.534,41 kn. Navedena dugovanja Poljo-vina Zagreb d.o.o. u stečaju čini dug po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 175/97 od 15. srpnja 1997. i to u iznosu 6.546.512,87 kn s osnove neotplaćene glavnice i dug u iznosu 3.628.021,54 kn s osnove obračunanih, a nenaplaćenih redovnih i zateznih kamata po navedenom kreditu zaključno s 30. ožujkom 2001.

d) pretvaranje potraživanja Slavonske banke d.d. Osijek prema Društvu u ulog

Dana 11. travnja 2000. Društvo je sa Slavonskom bankom d.d. Osijek zaključilo ugovor o dugoročnom kreditu broj 10068387/00 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom vlasništva na nekretninama i pokretninama. Ovim ugovorom Društvu je odobren dugoročni kredit za druge namjene u svrhu zatvaranja obveza prema Hypo Alpe-Adria banci u iznosu 36.200.000,00 kn uz dvosmjernu valutnu klauzulu. Kredit je odobren na 5 godina, uz početak od godinu dana koji nije uračunan u rok vraćanja kredita, uz kamatnu stopu od 10% godišnje na iznos kredita iskazan u valuti, a obračun i naplata kamata obavljat će se mjesečno u protuvrijednosti kuna. Radi osiguranja svih tražbina koje mogu nastati na temelju ovog ugovora na kreditora se prenosi vlasništvo fiducijarnog dužnika i to: na nekretninama na k.č.br. 3970 u naravi nova kotlovnica i na k.č.br. 3971 u naravi tvornica alkoholnih pića što je upisano u z.k.ul. 3802 k.o. Županja. Ujedno za osiguranje urednog vraćanja kredita iz ovog ugovora na kreditora se prenosi pravo vlasništva na pokretninama odnosno cjelokupnoj opremi i alatima koji se nalaze u hali tvornice, kotlu II, trafostanici koji zajedno čine novu kotlovnicu te tvornici alkoholnih pića u iznosu 10.000.000,- DEM koji bi bio osnova u ovršnom postupku za utvrđivanje vrijednosti predmeta osiguranja radi unovčenja.

o dugoročnom kreditu broj 10068387/00 podmirile bi se na način da se dugoročni kredit u iznosu od 20.000.000,00 kn reprogramira na 13 godina uključujući i početak od 3 godine, uz godišnju kamatu od 8% na temelju zaključenog ugovora o dugoročnom kreditu uz valutnu klauzulu broj 10069102/01 od 27. rujna 2001., a ostatak duga sa stanjem na dan 30. lipnja 2001. u iznosu 18.311.400,00 kn na temelju ugovora o pretvaranju potraživanja u ulog od 12. rujna 2001. pretvori u osnivački ulog Društva i time poveća temeljni kapital Društva.

- Podmirenje duga Društva prema vjerovnicima reprogramiranjem duga

Za reprogramiranje duga prema Hypo Alpe-Adria Bank u iznosu 81.880.977,00 kn (na dan 30. lipnja 2001.) nije zaključen novi ugovor jer je kredit dobiven uz jamstvo Ministarstva financija u skladu sa zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 8. srpnja 1999.

Kreditna sredstva su namijenjena za osiguranje trajnih obrtnih sredstava za financijsku konsolidaciju Društva te su utrošena za tu namjenu odnosno za podmirenja duga prema Ministarstvu financija, društvu INA d.d. Zagreb, Slavonskoj banci d.d. Osijek i Prima osiguranju d.d. Zagreb.

Glavna skupština je na sjednici 14. rujna 2001. utvrdila da gubitak Društva na dan 31. prosinca 2000. iznosi 189.693.396,75 kn koji će se pokriti pojednostavljenim smanjenjem temeljnog kapitala. Radi pokrića gubitka na pojednostavljeni način smanjuje se temeljni kapital Društva s iznosa 149.746.800,00 kn na iznos 120.000,00 kn. U skladu s odredbama članka 349. Zakona o trgovačkim društvima pojednostavljeno smanjenje temeljnog kapitala izvršeno je nakon što je potrošen dio kapitalne dobiti i pričuva koje prelaze 5% temeljnog kapitala. Broj dionica smanjen je na 1 200, a nominalna vrijednost jedne dionice na 100,00 kn.

Glavna skupština je 14. rujna 2001. (istoga dana kada je donesena odluka o smanjenju temeljnog kapitala), u skladu sa Zaključcima Vlade Republike Hrvatske o konsolidaciji i restrukturiranju Društva od 10. srpnja i 30. ožujka 2001., donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala s iznosa 120.000,00 kn na iznos 262.693.800,00 kn. Temeljni kapital Društva povećan je izdavanjem novih redovnih dionica serije B radi pretvaranja potraživanja u ulog.

U vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2001.), Društvo nije provelo registraciju smanjenja i povećanja temeljnog kapitala Društva po odluci Glavne skupštine od 14. rujna 2001. Odluka Glavne skupštine o povećanju temeljnog kapitala je uvjetna i ako dođe do potpisivanja ugovora s Privrednom bankom d.d. Zagreb u potpunosti bi se ostvario Program financijske konsolidacije i u sudski registar upisala bi se nova vlasnička struktura.

U tablici broj 2 daje se struktura dioničara nakon što se provede Program financijske konsolidacije.

FINANCIJSKE KONSOLIDACIJE

Dioničari	Temeljni kapital u kn	Broj dionica	Udjel u %
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanciju banaka Zagreb	114.212.700,00	1 142 127	43,48
Ministarstvo financija, Zagreb	64.769.300,00	647 693	24,65
Privredna banka d.d. Zagreb	52.219.400,00	522 194	19,88
Slavonska banka d.d. Osijek	18.311.400,00	183 114	6,97
Hrvatske vode	13.061.000,00	130 610	4,97
Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb	71.400,00	714	0,03
Društvo Dirigo d.o.o. Županja	21.600,00	216	0,01
Hrvarski zavod za mirovinsko osiguranje	19.300,00	193	0,01
Drugi dioničari	6.600,00	66	0,00
Fond	1.100,00	11	0,00
UKUPNO	262.693.800,00	2 626 938	100,00

Nakon provedenog Programa financijske konsolidacije, većinski vlasnik Društva postat će Republika Hrvatska sa 68,13% udjela.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Prema knjizi dionica, u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2001.) temeljni kapital Društva je 149.746.800,00 kn, a podijeljen je na 499 156 dionica nominalne vrijednosti 300,00 kn, od čega društvo Hadeko d.o.o. Zagreb ima 297 047 dionica ili 59,5%, društvo Dirigo d.o.o. Županja 90 023 ili 18%, Hrvatsko mirovinsko osiguranje 80 132 ili 16,1%, Fond 64 652 ili 0,9% i mali dioničari 27 302 dionice ili 5,5%.

20

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Za poslovne godine od pretvorbe do obavljanja revizije (studeni 2001.) sastavljeni su temeljni

financijski izvještaji.

U tablici broj 3 i 4 daje se pregled ukupnih prihoda i rashoda, dobiti odnosno gubitka u razdoblju od 1994. do 2000. te pregled aktive i pasive na dan 31. prosinca u razdoblju od 1994. do 2000.

Tablica broj 3

PREGLED UKUPNIH PRIHODA I RASHODA, DOBITI ODNOSNO GUBITKA DRUŠTVA U
RAZDOBLJU OD 1994. DO 2000.

u kn

Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit/Gubitak (2-3)
1	2	3	4
1994.	164.597.426,00	163.728.717,00	868.709,00
1995.	206.423.800,00	229.644.580,00	- 23.220.780,00
1996.	249.853.051,00	273.342.978,00	- 23.489.927,00
1997.	317.398.819,00	317.119.680,00	279.139,00
1998.	240.728.043,00	282.387.422,00	- 41.659.379,00
1999.	175.521.066,00	261.707.799,00	- 86.186.733,00
2000.	236.682.944,00	292.191.381,00	- 55.508.437,00

PREGLED AKTIVE I PASIVE NA DAN 31. PROSINCA U RAZDOBLJU OD 1994. DO 2000.

u kn

Redni broj	Opis	G O D I N A						
		1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
1.	A K T I V A	243.828.369,00	274.930.401,00	344.804.138,00	417.305.776,00	426.055.404,00	419.106.407,00	395.171.458,00
1.1.	Dugotrajna imovina	144.589.182,00	152.487.665,00	168.416.205,00	218.395.758,00	224.141.108,00	244.034.528,00	233.282.833,00
1.2.	Kratkotrajna imovina	99.239.187,00	122.442.736,00	176.387.933,00	198.910.018,00	201.914.296,00	175.071.879,00	122.356.828,00
1.3.	Gubitak iznad visine kapitala	-	-	-	-	-	-	-39.531.797,00
2.	P A S I V A	243.828.369,00	274.930.401,00	344.804.138,00	417.305.776,00	426.055.404,00	419.106.407,00	395.171.458,00
2.1.	Kapital i pričuve	187.995.160,00	166.618.740,00	158.404.913,00	143.918.752,00	102.163.373,00	15.976.640,00	-
2.2.	Dugoročne obveze	1.223.543,00	1.410.605,00	20.980.534,00	58.588.602,00	46.594.766,00	74.879.863,00	157.389.082,00
2.3.	Kratkoročne obveze	54.609.666,00	106.901.056,00	165.418.691,00	214.798.422,00	277.297.265,00	328.249.904,00	237.782.376,00

Reviziju temeljnih financijskih izvještaja za 1994. i 1995. obavilo je društvo Revicon d.d. Zagreb, za 1996. i 1997. Coopers & Lybrand Zagreb za 1998. i 1999. PricewaterhouseCoopers d.o.o. Zagreb te za 2000. Revicon d.o.o. Zagreb.

Prema mišljenju revizora, financijski izvještaji za 1994., 1995., 1996., 1997., 1998. i 1999. u svim značajnim aspektima istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na dan 31. prosinca, rezultate poslovanja, promjene u vlasničkoj glavnici te novčanom toku za godinu koja je završena i pripremljeni su u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Pored danog mišljenja, revizori su u izvješćima o obavljenoj reviziji sastavili bilješke te su naveli sljedeće:

- da smještaj i način popisa zaliha nije omogućio utvrđivanje stvarnog količinskog stanja zaliha na dan 31. prosinca 1996. te se nisu mogli uvjeriti u realnost iskazanih zaliha u bilanci u iznosu 109.014.000,00 kn,
- da je u 1998. kratkotrajna imovina bila manja od kratkoročnih obveza što pokazuje da Društvo ima problema s likvidnošću te je na dan 31. prosinca 1998. blokada iznosila 61.005.000,00 kn,
- da je za 1999. gubitak iznosio 86.186.000,00 kn, dok je akumulirani gubitak na dan 31. prosinca 1999. iznosio 134.185.000,00 kn, što predstavlja 89% kapitala Društva, da su kratkoročne obveze bile veće od kratkotrajne imovine, što pokazuje da Društvo ima ozbiljnih problema s likvidnošću, koji s obzirom na kontinuirano ostvarivanje gubitaka u poslovanju neminovno prerastaju u probleme solventnosti, da je na svu dugotrajnu materijalnu imovinu i na dio zaliha gotove robe upisano založno pravo vjerovnika, kako Društvo nije likvidno ne otplaćuje dospjele anuitete dugoročnih kredita na dan dospijeca, te se ti iznosi pretvaraju u kratkoročne kredite na koje se obračunava zatezna kamata koja je veća od ugovorene fiksne kamate po dugoročnim kreditima i da je blokada računa 31. prosinca 1999. iznosila 138.383.000,00 kn.

Prema izvješću revizora za 2000., financijski izvještaji za 2000. u svim značajnim aspektima realno i objektivno prikazuju financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2000. rezultate poslovanja, promjene na glavnici te novčanom toku za godinu koja završava tim datumom i pripremljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ovo Mišljenje je dano uz rezervu jer je Društvo po ugovoru s Hypo Alpe-Adria bank AG Klagenfurt iz travnja 2000. preuzelo njena potraživanja po nominalnoj vrijednosti u iznosu 36.123.000,00 kn od društava koja imaju teškoće u poslovanju ili su u stečaju, a osigurana su garancijama Županijske banke d.d. Županja u stečaju, a nije izvršilo ispravak po ovim potraživanjima do dana obavljanja revizije (studeni 2001.). U izvješću revizora za 2000. navedeno je da je gubitak u poslovanju iznosio 55.508.000,00 kn, akumulirani gubitak 31. prosinca 2000. iznosio je 189.279.000,00 kn, kratkoročne obveze Društva bile su veće od kratkotrajne imovine za 140.175.000,00 kn, što pokazuje da Društvo i dalje ima problema s likvidnošću, neplaćene obveze na dan 31. prosinca 2000. iznosile su 130.000.000,00 kn i žiro račun Društva neprekidno je blokiran od srpnja 1998.

Na dan 30. studenoga 2001. Društvo je imalo 482 zaposlenika od čega je 289 zaposleno na neodređeno vrijeme, 191 (sezonskih radnika) na određeno vrijeme i 2 pripravnika.

U 2001., nakon rekonstrukcije energane, godišnji kapacitet za preradu šećerne repe povećan je na 450 000 tona, a u 60 dana prerađeno je 288 022 tone šećerne repe i uz 14,31% šećera u repi, proizvedeno je 45 280 tona šećera, 12 964 tone repinog rezanca i 13 288 tona melase.

Nakona pretvorbe Poduzeća, vlasnički povezano društvo Špiritana d.o.o., Županja je u 2001. preradom 36 095 tona melase u 306 dana prizvelo 9 593 tone rafiniranog etilnog alkohola, 763 tone tehničkog alkohola i 582 tone proteinskog praha.

U posljednje tri godine na gubitak u poslovanju najviše su utjecali financijski rashodi i to: kamate, tečajne razlike i slični troškovi iz odnosa s nepovezanim poduzećima.

U tablici broj 5 daje se pregled obveza po dugoročnim kreditima Društva na dan 30. rujna 2001.

Tablica broj 5

PREGLED OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA DRUŠTVA NA DAN 30. RUJNA 2001.

Kreditor	Podaci o kreditu	Obveze u kn
Hypo Alpe-Adria Bank Klagenfurt, Austrija	Iz 2000. g., 16.410.000,00 CHF, na 8 godina uz kamatu od 5,96%	83.764.845,00
Slavonska banka d.d. Osijek	Iz 1999. g., 9.170.114,75 DEM na 5 godina uz godišnju kamatu od 10%	35.683.282,60
Hrvatska banka za obnovu i razvitak	Iz 1997. g., 3.500.000,- DEM Konsolidacija 4.253.333,49 DEM na 5 godina uz godišnju kamatu od 7%	16.401.279,27
Privredna banka d.d. Zagreb	Dospjele, a neplaćene obveze po kreditima iz ranijih godina	31.718.663,38
Privredna banka d.d. Zagreb	Dane garancije po robnim kreditima u 1997. na iznos 7.333.500,- CHF, uz kamatu 9%	26.967.304,02
Hrvatske vode Zagreb	Dug s osnove slivne vodne naknade i naknade za zaštitu i korištenje voda	6.202.486,81
Županijska banka d.d. u stečaju Županja	Dospjele, a neplaćene obveze po kreditima iz ranijih godina	4.104.703,45
Commerzbank Frankfurt/M	Nagodba iz 2001. g., 733.440,- DEM	2.828.217,98
Fin Buy Lease, Trieste	Iz 1999. g., 1.512.350,26 EUR uz kamatu od 9%	1.901.024,60
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	Nedospjele obveze prema Londonskom i Pariškom klubu	1.826.977,61
Prima osiguranje d.d. Zagreb	Iz 1996. g., 1.500.000,- DEM uz kamatu 13%	1.740.892,95
Selna d.o.o. Županja	Dug po danim garancijama u 1996. i 1997.	1.503.579,42
Hypo Leas Kroatien d.o.o. Zagreb	Iz 1998. g., 720.625,80 ATS uz kamatu 12%	152.709,24
Ukupno obveze po dugoročnim kreditima		214.795.966,33

Revizijom su obuhvaćeni ugovori o zaduživanju kod Hipo Alpe-Adria Bank Klagenfurt Austrija, Slavonske banke d.d. Osijek, Hrvatske banke za obnovu i razvitak Zagreb te Commerzbank Frankfurt/M prema kojima Društvo na dan 30. rujna 2001. ima obvezu po ostatku duga u iznosu 138.677.624,85 kn što čini 64,6% ukupnih obveza po dugoročnim kreditima (bez obveza za bankarske naknade i zatezne kamate).

- zaduživanje Društva kod Hipo Alpe-Adria Bank AG Klagenfurt

Društvo je 6. rujna 1999. s Hipo Alpe-Adria Bank AG Klagenfurt zaključilo ugovor o kreditu HR/389 u visini 16.410.000.- CHF što iznosi 83.764.845,00 kn. Kredit je odobren na 8 godina uz kamate od 3,5% godišnje s početkom otplate od 1. listopada 2001. uz jamstvo Ministarstva Financija Republike Hrvatske, a u svrhu pokriva obveza prema Županjskoj banci d.d. Županja u stečaju. Obračun kamata je dekurzivan, a kamatna stopa je promjenjiva i vezana je za tromjesečni London interbank offered rate (Libor) s dodatkom marže koji je u trenutku zaključenja ugovora za švicarski franak iznosila 1,2466 % godišnje. U slučaju kašnjenja s plaćanjem banka zaračunava zatezne kamate od 6% godišnje. Dodatkom ugovora od 30. studenoga 2000. kamata je utvrđena u visini 5,96%, te se odobrava vrijeme odgode plaćanja glavnice, ali s plaćanjem kamata za vrijeme mirovanja s datumom 1. siječnja 2001., 1. travnja 2001. i 1. srpnja 2001. te visina tromjesečnog anuiteta od 688.000,- CHF.

- zaduživanje kod Slavonske banke d.d. Osijek

Zaduživanje kod Slavonske banke d.d. Osijek opisano je u točki Pretvaranje potraživanja Slavonske banke d.d. Osijek u ulog Društva.

- zaduživanje kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Društvo je 3. veljače 1997. zaključilo sa Županjskom bankom d.d. Županja ugovor o dugoročnom kreditu broj G-1/97 iz Programa Hrvatske banke za obnovu i razvitak zbog obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti po projektu "Ratne štete na objektima i postrojenjima poduzeća u 1992." u iznosu 12.461.400,00 kn ili 3.500.000,00 DEM. Kredit je odobren na 5 godina uključujući početak od 1 godine od dana stavljanja kredita u otplatu, uz godišnju kamatu od 7%. Za osiguranje naplate ovog kredita korisnik kredita dostavio je 10 akceptnih naloga i 10 blanco mjenica uz ovlaštenja za popunu i mjenična očitovanja. Radi dodatnog osiguranja povrata kredita Društvo je dozvolilo da se na njegovim nekretninama upisanim u z.k.ul. br. 3802 k.o. Županja na k.č.br. 3942 (zgrada kotlovnice), 3943 (zgrada sušare) i 3958 (silosi za šećer), na prvom mjestu izvrši pravo zaloga u korist Županjske banke d.d. Županja, te upiše nadhipoteka u korist Hrvatske banke za obnovu i razvitak na iznos iskorištenog kredita, pripadajućih kamata, naknada i eventualnih troškova.

Dodatkom ugovora od 3. veljače 1997. (istog dana kada je zaključen i osnovni ugovor) radi osnovnog osiguranja povrata kredita Društvo je dozvolilo da se, osim već navedenih nekretnina u osnovnom ugovoru na prvom mjestu izvrši pravo zaloga u korist Županjske banke d. d. Županja, te upiše nadhipoteka u korist Hrvatske banke za obnovu i razvoj i na njegovim nekretninama upisanim u z.k.ul. br. 3802 k.o. Županja, na k.č.br. 3939 (skladište za rezance), 3941 (skladište za rezance) i 3949 (skladište šećera).

Istog dana kada je zaključen osnovni ugovor i dodatak ugovora zaključen je i sporazum o izmjenama sporazuma o osnivanju založnog prava-hipoteke te uknjižbe nadhipoteke G-1/97-2 kojim Županijska banka d.d. Županja ima obvezu da zasnovano založno pravo na nekretninama Društva prenese na Hrvatsku banku za obnovu i razvitak te dozvoljava uknjižbu nadhipoteke na iznos od 3.500.000,- DEM na nekretninama Društva u korist Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Ugovorom o ustupanju potraživanja zaključenim 1. lipnja 2000. između Županijske banke d.d. Županja i Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Društvo je 11. rujna 2001. s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak zaključilo drugi dodatak ugovora o kreditu broj G-1/97 kojim Hrvatska banka za obnovu i razvitak odobrava reprogramiranje kredita u iznosu 15.920.244,27 kn što na dan 30. lipnja 2001. iznosi 4.253.333,49 DEM. Navedeni dug se odnosi na: nedospjelu glavnica u iznosu od 879.157,46 DEM, dospjele rate u iznosu 2.533.149,84 DEM, nedospjele kamate u iznosu 14.791,34 DEM, dospjele kamate u iznosu 356.130,46 DEM, zatezne kamate u iznosu 426.233,54 DEM te obveze po eskontu mjenica u iznosu 43.870,85 DEM. Reprogram kredita odobren je po sljedećim uvjetima: u 32 jednake uzastopne tromjesečne rate koje utvrđuje Hrvatska banka za obnovu i razvitak, od kojih prva dospijeva 30. rujna 2003., uz kamatu od 7% godišnje na iznos kredita iskazanog u DEM te plaćanje zateznih kamata u slučaju ako se obveze ne podmire u roku dospijeca. Za osiguranje urednog izmirenja preuzetih obveza ugovoreno je da će kreditor zaplijeniti novčana sredstva na svim računima koje Društvo ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa.

- zaduživanje kod Commerzbank Frankfurt/M

Društvo i Commerzbank Frankfurt/M zaključili su 11. listopada 2001. nagodbu kojom je utvrđeno da Društvo duguje Commerzbank 733.440,- DEM za kupnju tri kontinuirane centrifuge, opreme i rezervnih dijelova od firme Dorr-Oliver Deutschland GMBH. Prema nagodbi, banka će izvršiti djelomični otpis kamata, a glavnica duga s pripadajućim kamatama Društvo će isplatiti na sljedeći način: 10% dugovanja neposredno prije potpisa nagodbe, ostatak duga u iznosu 660.096,00 DEM u 10 jednakih anuiteta koji iznosi 66.096,- DEM svakih 6 mjeseci te da na dug od 733.440,- DEM teku kamate od 6% godišnje na neisplaćeni dio glavnice. Kao sredstva osiguranja banci su dane bjanko zadužnice za pokriće cjelokupnog duga, a nakon provedene konsolidacije Društvo će Commerzbank predati vlastite akceptirane mjenice s klauzulom "bez protesta" u dovoljnom broju primjeraka za pokriće cjelokupnog dugovanja.

5.3. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Društvo je s vlasnički povezanim društvima osim zaduživanja, obavljalo promet roba i usluga i davalo je u zakup poslovni prostor i opremu.

Društvo je u 1998., 1999. i 2000. društvu Selna d.o.o. Županja dalo u zakup poslovni prostor-zgradu restorana "Kristal" i kombi dostavno vozilo. Po osnovi zakupa Društvo je u 1998. ostvarilo prihod u iznosu 186.976,27 kn, u 1999. u iznosu 93.545,95 kn i u 2000. u iznosu 110.578,75 kn. U istom razdoblju, Društvo je od društva Selna d.o.o. Županja nabavljalo ugostiteljske usluge (konzumacija jela i pića) te je u 1998. ostvaren promet u iznosu 1.379.822,07 kn, u 1999. u iznosu 1.094.648,24 kn i u 2000. u iznosu 395.790,33 kn.

Društvo je u 1998. društvu Granal d.o.o. Županja prodavalo melasu (nusproizvod u proizvodnji

šećera) od čega je ostvarilo prihode u iznosu 17.446.641,70 kn, u 1999. prodavalo je šećer i paru i ostvaren je prihod u iznosu 25.116.295,99 kn i u 2000. repne rezance od čega je ostvaren prihod u iznosu 732,00 kn. U razdoblju od 1998. do 2000. Društvo je od društva Granal d.o.o. Županja nabavljalo repromaterijal i šećer, te je za iznajmljenu novu kotlovnicu plaćalo najam u visini amortizacije. Po ovim osnovama u 1998. ostvaren je promet u iznosu 527.093,40 kn, u 1999. u iznosu 17.014.668,84 kn i u 2000. u iznosu 345.998,10 kn.

Nakon što su žiro računi Društva, društva Selna d.o.o. Županja i Granal d.o.o. Županja blokirani, osnovano je društvo Špiritana d.o.o. Županja kao tvrtka za proizvodnju alkohola. Društvo je dalo u zakup cjeloviti pogon za proizvodnju alkohola društvu Špiritana d.o.o. Županja, prodaje mu osnovnu sirovinu za proizvodnju alkohola melasu i šećer te preko tog društva, trasiranim mjenicama, obavlja sva plaćanja prema vjerovnicima i zaposlenicima. Po osnovi zakupa pogona i prodaje sirovine društvu Špiritana d.o.o. Županja u 1999. ostvaren je prihod u iznosu 87.919.845,56 kn i u 2000. u iznosu 165.331.219,06 kn. Društvo Repa d.o.o. Županja je osnovano 1. rujna 2000. te u tijeku te godine nije imalo poslovnih odnosa s Društvom.

Društvo je u okviru Programa financijske konsolidacije, preuzelo potraživanja Županske banke d.d. Županja u stečaju prema društvu Selna d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 76.128.522,16 kn i prema društvu Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 21.442.549,58 kn, a što nije evidentiralo u svojim računovodstvenim knjigama. Preuzimanjem dugova navedena dva društva, Društvo je zatvorilo svoje obveze prema društvu Selna d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 57.190.923,92 kn i prema društvu Granal d.o.o. Županja u stečaju u iznosu 10.595.288,37 kn, dok je preostali dio duga prijavilo u stečajnu masu društva Selna u iznosu 18.937.598,69 kn i stečajnu masu društva Granal u iznosu 10.847.261,21 kn.

- poslovni odnosi Društva s društvom Hadeko d.o.o. Zagreb

Od ukupne vrijednosti prodanih proizvoda na domaćem tržištu u 1996. u iznosu 243.505.904,35 kn, Društvo je prodalo društvu Hadeko d.o.o. Zagreb proizvoda u vrijednosti 74.455.866,90 kn, što čini 30,6% ukupne prodaje na domaćem tržištu, a u 1997. od ukupne vrijednosti prodanih proizvoda u iznosu 330.611.678,24 kn društvu Hadeko d.o.o. Zagreb prodano je gotovih proizvoda u vrijednosti 121.109.440,90 kn, što čini 36,6% ukupne vrijednosti prodanih gotovih proizvoda. U 1998., 1999. i 2000. sudjelovanje društva Hadeka d.o.o. u ukupnoj vrijednosti prodanih proizvoda bilo je neznatno.

U tablici broj 6 daju se podaci o vrijednosti prodanih gotovih proizvoda Društva na domaćem tržištu i vrijednosti prodanih proizvoda društvu Hadeku d.o.o. Zagreb u razdoblju od 1995. do 2000.

VRIJEDNOST PRODANIH PROIZVODA DRUŠTVU HADEKO D.O.O. ZAGREB U
RAZDOBLJU OD 1995. DO 2000.

u kn

Godina	Vrijednost prodanih gotovih proizvoda na domaćem tržištu	Vrijednost prodanih gotovih proizvoda Hadeku d.o.o. Zagreb	Udjel Hadeka d.o.o. u vrijednosti prodanih gotovih proizvoda Društva (3:2)
1	2	3	4
1995.	206.895.073,31	7.933.500,00	3,8
1996.	243.505.904,35	74.455.866,90	30,6
1997.	330.611.678,24	121.109.440,90	36,6
1998.	293.959.239,26	6.506.380,78	2,21
1999.	201.380.641,28	15.087.018,05	7,5
2000.	274.470.325,10	271.450,00	0,1

U tablici broj 7 daje se pregled ostvarene prodaje preko kupca društva Hadeko d.o.o., Zagreb.

Tablica broj 7

OSTVARENA PRODAJA PREKO DRUŠTVIA HADEKO D.O.O. ZAGREB

u kn

Godina	Potraživanja od kupca na početku godine	Fakturirana realizacija	Naplaćena realizacija	Potraživanja na koncu godine
1995.	0,00	7.933.500,00	4.787.500,00	3.146.000,00
1996.	3.146.000,00	74.455.866,90	62.536.855,83	15.065.011,07
1997.	15.045.011,07	121.109.440,90	84.872.639,37	51.301.812,60
1998.	51.301.812,60	6.506.380,78	47.268.905,91	10.539.287,47
1999.	10.539.287,47	15.087.018,05	16.259.536,75	9.366.768,77
2000.	9.366.768,77	271.450,00	0,00	9.638.218,77

28

U razdoblju od 1997. do 1999. kada je Društvo poslovalo s društvom Hadeko d.o.o., članovi Uprave Društva bili su i to: od 25. srpnja 1997. do 27. studenoga 1998. jedini član uprave Društva (glavni direktor) bio je Ilija Balić, a od 27. studenoga 1998. do 23. svibnja 2001. bio je Marijan Jakšić.

U to vrijeme članovi društva Hadeko d.o.o. Zagreb bili su Ilija Balić s 50% udjela, Marijan Jakšić s 25% udjela i Ivo Vuković s 25% udjela koji je od 25. srpnja 1997. do 27. prosinca 1999. bio član nadzornog odbora Društva.

Društvo i društvo Hadeko d.o.o. Zagreb su međusobne poslovne odnose u 1997. i 1998. regulirali okvirnim ugovorima o prodaji 35 000 t šećera 50/1 iz 1997. i 1998., ugovorom o poslovno tehničkoj suradnji iz 1995. i ugovorom o posredovanju i zastupanju u tuzemstvu iz 1998.

Uvidom u računovodstvene knjige Društva utvrđeno je da je na troškovima poslovanja-konzultantske i marketinške usluge-Hadeko d.o.o. Zagreb evidentiran iznos od 8.506.395,70 kn po sljedećim računima dobavljača:

- računu broj 65/97 od 20. ožujka 1997.	u iznosu 3.125.354,10 kn,
- računu broj 127/97 od 12. svibnja 1997.	u iznosu 2.265.417,00 kn,
- računu broj 187/97 od 30. lipnja 1997.	u iznosu 1.007.245,80 kn i
- računu broj 289/97 od 22. rujna 1997.	u iznosu 2.108.378,80 kn.

Po navedenim računima društvo Hadeko d.o.o. Zagreb, potražuje od Društva za usluge istraživanja i analize tržišta, plasmana i financiranje plasmana šećera na domaćem tržištu na temelju ugovora o poslovno tehničkoj suradnji od 9. lipnja 1995. Na ispostavljenim računima nije vidljivo o kojoj se vrsti obavljene marketinške usluge radi, niti koji su učinci i troškovi obavljenih poslova. Nadalje, na ispostavljenim računima društva Hadeko d.o.o. Zagreb poziva se na članak 4. okvirnog ugovora o prodaji šećera zaključenog 7. siječnja 1997. s Društvom u kojem se navodi da će prodavatelj odobriti kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb 5% rabata, a super rabat najviše do 5% godišnje, ovisno od isporučene količine u ugovorenom razdoblju (za 1997. navedenim okvirnim ugovorom ugovorena je prodaja 35 000 t šećera kristala u pakiranju 50/1). Uvidom u 603 izlazna računa u 1997. utvrđeno je da je vrijednost isporuke zbog primjene nižih cijena od utvrđenih u važećim cjenicima umanjena vrijednost isporuke za 6.741.923,30 kn, te za naknadno odobreni rabat u iznosu 951.880,00 kn, što ukupno iznosu 6.693.803,30 kn. Zbog umanjenja cijena i naknadno odobrenog rabata ukupna fakturirana vrijednost prodanog šećera 50/1 kupcu društvu Hadeko d.o.o. iznosila je 121.089.913,00 kn, dok bi prema cijenama iz cjenika, bez umanjenja i naknadnog rabata iznosila 128.783.716,30 kn. Slijedom navedenog, proizlazi da je kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb odobreno smanjenje cijena u postotku od 6% za isporučene količine šećera 50/1 odnosno odredbe okvirnog ugovora o prodaji primijenjene su u redovnom poslovanju pri isporuci šećera u 1997. Obračunavanjem usluga marketinga u iznosu 8.506.395,70 kn na ime rabata po okvirnom ugovoru zajedno s odobrenim rabatom tijekom 1997. znači da je kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb odobren rabat u visini 12,6% ($(7.693.803,30 \text{ kn} + 8.506.395,70 \text{ kn}) : 128.783.716,30 \times 100 = 12,6\%$) što nije predviđeno odredbama okvirnog ugovora o prodaji šećera. Također nema osnova da se na ime usluga marketinga u računovodstvu Društva knjiži iznos od 8.506.395,70 kn, jer su kupci koji su specificirani u prilogu ispostavljenih računa, kupci s kojima je Društvo i do tada poslovalo, dakle bez posredovanja društva Hadeko d.o.o. Zagreb. Činjenično stanje vezano za navedeni poslovni odnos između Društva i društva Hadeko d.o.o. Zagreb konstatirano je u zapisniku Ministarstva financija, Financijske policije, Postaje financijske policije za županiju Vukovarsku-srijemsku od 20. listopada 1998., na temelju kojeg je 18. lipnja 1999. podnesena kaznena prijava Županijskom državnom odvjetništvu Vukovar protiv Ilije Balića kao direktora društva Hadeko d.o.o. Zagreb.

Na temelju ugovora o posredovanju i zastupanju u tuzemstvu od 2. siječnja 1998., društvo Hadeko d.o.o. Zagreb ispostavilo je Društvu 15 ulaznih računa u vrijednosti 7.597.067,54 kn koji su evidentirani na računu konzultantske i marketinške usluge-Hadeko d.o.o. Zagreb, a za obavljene usluge posredovanja u prodaji šećera sljedećim kupcima odnosno društvima: Kraš d.d. Zagreb, Konzum d.d. Zagreb, Županija commerce d.d. Zagreb, Interagra d.d. Zagreb, Transped d.d. Zagreb, Jasen d.o.o.

Đakovo, Emona d.o.o. Zagreb, MMAD Zagreb, Žetva Županja i Poljopromet Sikirevci.

Navedeni računi ne sadrže nikakav dokaz da je usluga posredovanja obavljena odnosno uz račune nisu priloženi materijalni dokazi-ugovori s brojem i datumom koji su zaključeni posredovanjem društva Hadeko d.o.o. Zagreb. Navedeni kupci u računima su kupci kojima je Društvo prodavalo šećer u 1994. (društvima Županja commerce d.d. Županja, Interagra d.d. Zagreb, Transped d.d. Zagreb, Poljopromet Sikirevci), u 1995. (društvu Kraš d.d. Zagreb) i u 1997. (društvima Jasen d.o.o. Đakovo i Emona d.o.o. Zagreb), prema podacima o pregledu prometa po kupcima koji su kupili gotovih proizvoda u pojedinoj godini u vrijednosti većoj od 100.000,00 kn. Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je i u 1999. na temelju ugovora o posredovanju i zastupanju u tuzemstvu od 2. siječnja 1998., ispostavilo Društvu 3 ulazna računa u vrijednosti 3.152.067,54 kn za posredovanje u prodaji šećera u prva 3 mjeseca 1999. sljedećim kupcima: društvima Županja commerce d.d. Županja, Iskra Vinkovci, Žuba Bel Županja, Poljopromet Sikirevci, Kutjevački podrumi d.d. Kutjevo, Zadom-Nova d.d. Zagreb, TEP Rasvjeta Zagreb i Cezareja Nijemci. Navedeni računi ne sadrže dokaz da je usluga posredovanja obavljena, a navedeni kupci su kupci kojima je Društvo prodavalo šećer u 1994. i 1996., osim kupca TEP Rasvjeta Zagreb, Cezareja Nijemci i Zadom-Nova d.d. Zagreb, kojima je šećer dan radi podmirenja duga za električnu energiju, isporučenu šećernu repu i osiguranja te otplatu duga po kratkoročnoj pozajmici.

Društvo je 7. siječnja 1998. s društvom Hadeko d.o.o. Zagreb zaključilo okvirni ugovor o prodaji 35 000 t šećera za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 1998. kojim je društvu Hadeko d.o.o. Zagreb prodano 89% ukupne raspoložive količine šećera u pakiranju 50/1 u 1998. Uvidom u 7 izlaznih računa u 1998. utvrđeno je da je na isporučenih 854,6 t (2,4% od ukupne ugovorene količine) šećera društvu Hadeko d.o.o. Zagreb umanjena cijena isporuke, zbog primjene nižih cijena od utvrđenih u cjeniku, za 899.662,16 kn. U 1998. kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb fakturiran je prodani šećer u iznosu 4.188.284,40 kn, dok bi prema cijenama po cjeniku (bez umanjenja) trebao biti fakturiran u iznosu 5.087.946,56 kn. Odlukama direktora Ilije Balića od 22. siječnja i 1. rujna 1998. cijena šećera u pakiranju od 50/1 za cijelu 1998. iznosila je 4,88 kn/kg, a istodobno Društvo nije općim aktom odredilo u kojim slučajevima će se kupcima odobravati rabat te u kojoj visini. Društvo je u 1998. osim društvu Hadeko d.o.o. Zagreb prodavalo šećer u pakiranju 50/1 i drugim kupcima po cijeni koje su određivane kupoprodajnim ugovorima. Uvidom u kupoprodajne ugovore većih kupaca šećera, Društvo je društvu Konzum d.d. Zagreb 2 000 t šećera prodala po cijeni od 3,70 kn/kg, društvu Diona d.d. Zagreb 1 000 t po 4,05 kn/kg, društvu Kraš d.d. Zagreb 2 000 t po cijeni od 4,88 kn/kg ali uz rabat u iznosu 0,83 kn/kg. U razdoblju od 13. ožujka do 25. studenoga 1998. direktor Ilija Balić je pojedinačnim odlukama pojedinim kupcima odobravao rabat po pojedinačnim isporukama šećera u pakiranju od 50/1 u visini 4,7%, 5%, 13%, 16%, 17% (za plaćanje cesijom), 18%, 20%, 24% i 28%. Isto tako, Društvo je u razdoblju od 14. kolovoza do 18. studenoga 1998. kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb odobravalo rabat u visini 14%, 16%, 17%, 18% i 19%.

Prema odlukama direktora Marijana Jakšića od 1. siječnja i 18. listopada 1999. cijena šećera u pakiranju od 50 kilograma do 18. listopada 1999. iznosila je 4,88 kn/kg bez poreza na dodanu vrijednost, a od toga datuma cijena šećera u pakiranju 50/1 iznosila je ovisno o rokovima plaćanja i to: u iznosu 4,65 kn/kg ako je plaćanje predujmom, 4,88 kn/kg ako je plaćanje u roku 30 dana te u iznosu 5,13 kn/kg ako je plaćanje u roku 60 dana također bez poreza na dodanu vrijednost. U razdoblju od 5.

do 13. siječnja 1999. direktor Marijan Jakšić je na temelju pojedinačnih odluka pojedinim kupcima odobravao rabat po pojedinačnim isporukama šećera 50/1 u visini 1,6% za 300 tona, 31% za 2 200 tona i 18% za 500 tona šećera po jednoj isporuci. Isto tako, Društvo je u razdoblju od 7. siječnja do 29. travnja 1999. kupcu društvu Hadeko d.o.o. Zagreb odobravalala rabat u visini 16% za 12 tona šećera, 18% za 20 tona odnosno 25 tona isporučenih šećera po jednoj isporuci.

Društvo je 7. siječnja 1999. s društvom Hadeko d.o.o. Zagreb zaključilo okvirni ugovor o prodaji 35 000 tona šećera 50/1 koji će se isporučiti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1999. Člankom 2. okvirnog ugovora je određeno da će dinamika, način isporuke, paritet, cijena i rok plaćanja dogovoriti za svaku pojedinačnu isporuku, a člankom 4. da će Društvo kupcu (Hadeku d.o.o. Zagreb) odobriti rabat najviše do 20%, ali ne manje od 17,6%. Na temelju ovog okvirnog ugovora, Društvo je 3. ožujka 1999. s društvom Hadekom d.o.o. Zagreb zaključilo ugovor o prodaji 100 000 kg šećera 50/1 po cijeni od 4,00 kn/kg bez poreza na dodanu vrijednost, s rokom plaćanja 90 dana od dana fakturiranja.

Prema 11 izlaznih računa društvu Hadeko d.o.o. Zagreb je prodano 187 000 tona šećera 50/1. Do 24. svibnja 1999. prodano je 157 000 kg šećera po cijeni od 4,00 kn/kg, uključujući i 100 000 kg šećera po ugovoru od 3. ožujka 1999., do 2. srpnja 1999. 5 000 kg po cijeni 4,42 kn/kg te 8. listopada 1999. još 25 000 kg po cijeni od 4,00 kn/kg, iako je cijena šećera 50/1 po važećem cjeniku do 18. listopada 1999. iznosila 4,88 kn/kg.

U 1995., 1997., 1998. i 1999. Društvo je s društvom Hadeko d.o.o. Zagreb zaključilo ugovor o poslovnotehničkoj suradnji, ugovor o posredovanju i zastupanju u inozemstvu i okvirne ugovore o prodaji 35 000 tona šećera godišnje kojima je ugovoreno da će društvo Hadeko d.o.o. Zagreb za Društvo obavljati poslove koji predstavljaju poslove navedene u popisu poslova prodajne službe u skladu s važećim Pravilnicima o radu Društva, iako je u navedenim godinama Društvo imalo ustrojenu prodajnu službu koju su između ostalih činili: rukovoditelj prodajne službe, pomoćnik rukovoditelja prodajne službe i referent prodaje.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Boris Kidrič s p.o., Županja.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija INTOSAI.

31

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Boris Kidrič s p.o., Županja, obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim što:

- U procjenu je uključena imovina (zemljište i 6 građevinskih objekata) u vrijednosti 214.825,- DEM koja je evidentirana u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 1991. Za navedenu imovinu nema

dokaza o pravu korištenja. Kod procjene vrijednosti opreme, zbog greške u zbrajanju i primjene pogrešnog tečaja, vrijednost opreme je iskazana u većem iznosu za 37.747,- DEM, a zalihe gotovih proizvoda nisu procijenjene po tržišnim cijenama već po cijeni koštanja koja je niža od tržišne cijene, što nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Programom pretvorbe nije predviđeno pretvaranje potraživanja prema poduzeću u ulog, kao jedan od modela pretvorbe, već samo prodaja dionica poduzeća. Pretvaranje potraživanja Županijske banke d.d. Županja u dionice u iznosu 2.000.000,- DEM navedeno je u Rješenju Fonda o suglasnosti na pretvorbu i Izmjenama odluke o pretvorbi, koje su donesene nakon izdavanja Rješenja Fonda.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim propisima, osim što:

- Od 197 979 dionica s popustom koje su prenesene na stjecatelja društvo Hadeko d.o.o. na temelju 1 013 zaključenih ugovora, Fond je evidentirao prijenos 186 359 dionica po 953 ugovora, dok prijenos 11 620 dionica u razdoblju od 1995. do 1997. po 60 ugovora nije evidentiran u Fondu, jer stjecatelj nije dostavio Fondu primjerak ugovora, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

- Društvo Hadeko d.o.o. Zagreb je 186 359 dionica platilo Fondu iz kredita odobrenog od Županijske banke d.d. Županja u iznosu 6.882.108,87 DEM ili 24.484.478,71 kn na temelju ugovora o dugoročnom kreditu broj 197/1996. Ugovorom nije predviđeno učešće, vraćanje kredita nije osigurano hipotekom na nekretninama korisnika kredita čija procijenjena vrijednost iznosi najmanje 70% iznosa kredita, a kao zalag je dano 138 120 neotplaćenih dionica. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 2. i 4. Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu.

- Fond u razdoblju od 1994. do 1999. nije pokušavao prodati ili ustupiti bez naknade dionice Društva iz svog portfelja, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o privatizaciji. U prosincu 1999. Fond je bez odluke Upravnog odbora prenio 78 373 dionice Hrvatskom mirovinskom osiguranju, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica i udjela.

- Hrvatsko mirovinsko osiguranje prodalo je 78 609 dionica u rujnu 1995. na otplatu u 59 jednakih obroka. Prema ugovoru, kupac je do 28. kolovoza 2000. trebao uplatiti cjelokupni ugovoreni iznos. Kupac je u kolovozu 1998. prestao s otplatom te je ostao dužan 3.797.553,76 kn. Hrvatsko mirovinsko osiguranje nije do vremena obavljanja revizije (studeni 2001.) poduzelo sve ugovorene i zakonske mjere u cilju izvršenja ugovora odnosno naplate prodanih dionica.

Razvojnim programom planirano je, u razdoblju od 1992. do 1995., ulaganje u tvornicu šećera u iznosu 80.800.000,- DEM (u izgradnju silosa 11.000.000,- DEM i nabavu opreme 69.800.000,- DEM) i ulaganje u tvornicu alkohola u iznosu 39.000.000,- DEM (u izgradnju tvornice organskih kiselina 30.000.000,- DEM i nabavu opreme 9.000.000,- DEM). Do početka 2002., nije izvršeno ulaganje u izgradnju silosa i izgradnju tvornice organskih kiselina, a nabavljena je oprema za tvornicu šećera u razdoblju od 1995. do 2000. u iznosu 110.282.380,00 kn ili 29.674.561,97 DEM, a za tvornicu alkohola u 1996. i 1997. nabavljena je oprema u iznosu 23.931.397,00 kn ili 6.810.300,80 DEM. Poduzeće je

neposredno prije pretvorbe imalo kapacitet za preradu 360 000 tona šećerne repe, a 1991., u 74 dana kampanje prerade repe, preradilo je 295 395 tona repe, te je uz 14,44% šećera u repi proizvelo 35 022 tona šećera, 12 578 tona suhog repinog rezanca i 12 997 tona melase.

U 1991. tvornica alkohola je preradom 36 095 tona melase, u 306 dana proizvela 9 593 tona rafiniranog etilnog alkohola, 763 tona tehničkog alkohola i 582 tona proteinskog praha.

U 2001., nakon rekonstrukcije energane, godišnji kapacitet za preradu šećerne repe povećan je na 450 000 tona, a u 60 dana prerađeno je 288 022 tona šećerne repe i uz 14,31% šećera u repi, proizvedeno je 45 280 tona šećera, 12 964 tona repinog rezanca i 13 288 tona melase.

Nakona pretvorbe Poduzeća, vlasnički povezano društvo Špiritana d.o.o., Županja je u 2001. preradom 14 848 tona melase u 128 dana proizvelo 3 995 tona rafiniranog etilnog alkohola, 453 tona tehničkog alkohola i 255 tona proteinskog praha.

Koncem 1991. Poduzeće je imalo 797 zaposlenika, od čega 418 na neodređeno vrijeme i 379 na određeno vrijeme (sezonski poslovi). Na dan 30. studenoga 2001. Poduzeće ima 482 zaposlenika, od čega 289 na neodređeno vrijeme, 191 na određeno vrijeme (sezonski poslovi) i 2 vježbenika.

S obzirom na činjenicu da je iznos kratkoročnih obveza veći od vrijednosti kratkotrajne imovine, da je na svu dugotrajnu materijalnu imovinu upisano založno pravo vjerovnika u vrijednosti koja je tri puta veća od vrijednosti imovine, da je nelikvidnost i nesolventnost uzrokovala pokretanje stečajnog postupka, koji je kasnije obustavljen zbog provedbe Programa financijske konsolidacije, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U svom očitovanju od 8. ožujka 2002. zakonski predstavnik pravne osobe izjavljuje da je program pretvorbe i procjenu vrijednosti poduzeća obavila tvrtka TEB-biro za privredno savjetovanje d.o.o. Zagreb, koja je zalihe gotovih proizvoda procijenila po tržišnim cijenama umanjenim za troškove prodaje. Društvo nije dobilo revidirani konačni program pretvorbe od tvrtke TEB, Zagreb, u kojem su zalihe gotovih proizvoda procijenjene po cijeni koštanja pa se zato i pojavljuju razlike u procjeni zaliha gotovih proizvoda kao i razlika u ukupnoj vrijednosti kapitala.

U vrijeme intenzivne agresije na Republiku Hrvatsku, područje Županje bilo je izloženo granatiranju gotovo tri godine i u tom razdoblju nije se moglo investirati u Društvo u skladu s razvojnim programom. U tom razdoblju obavljala su se investicijska održavanja i ulaganja u održavanje postojeće proizvodnje šećera i priprema za novu investiciju energane koja je uslijedila u 1997/98. i omogućila povećanje kapaciteta prerade tvornice šećera sa 4 000 t na 5 000 t na dan.

33

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Osijek, Gundulićeva 16.

Ovlašteni državni revizori:

Ružica Cigić, dipl. oec.

Mirjana Džanko, dipl. oec

Izvešće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____
(žig i potpis)